3 Jun. 163[illegible] Kraill 190

Hoch Wolgeborner Graff Genediger Herr, Euer Exelentie
Sein mein underthenige dienst Jederzeitt, Nebin hoher Bedanckung
vor aller gnadt und wolthat, welches ich als ein treuer diener
in aller underthenigkeit, woll suchen zu bedienen, nach meinem
besten vermögen Genediger Herr, weillen sich mein discipel
Hanss Standapff vermeint in der Cron dienste zu begeben,
weill ehr dan mir gelehrt alles wass einem gutten Ingenier
nöttig zu wissen nun ins dritte Jahr, Mich derowegen gebetten
bey Eurer Ex: Seine wenige proben zu presentiren, und seines
[illegible] wolverhaltens Zeugnuss zu geben, Auch dabey
dass ehr Seine Sachen gelehrt wie sich gebührt, dessen ich
mitt höchster warheit sagen kan, dass er sich redlich und
[illegible] und mit allem fleiss sein sache gelehrt wie
[illegible] in Prag hir und da ehr mitt mir gewesen auch
dass ich gantz nicht zweiffle oder ehr solle einen gutten [illegible]
[illegible], dan ich nichts an ihm gespart was ich in 40 Jahr
[illegible] practicirt, ausserhalben meine neue Inventionen die ich
uf zur Zeitt keinem mache gewissen, Ist also mein
[illegible] undertenigst bitten E: Ex: wollen
ihn meinet wegen aus sondern gnaden helffen, dass ehr zu
solchem dienst kommen kan, da ihn die Lust und Liebe zu
dan zu solchem handtwerck finden sich zwar viel, aber nicht
aller haben Lust, [illegible] zu suchen, dan ich kein ungeschickt
zu meiner befordrung zu helffen, dan ich nicht weiss der
Hertz und Liebe hatt ich [illegible] freundt lassen zu gebrauchen
damitt ich nicht schandt und unehr davon habe, doch solches
alles zu E: Ex: hohen Verstandt, und weitter underthenig
befehlen thu, Auch verhoffe ich das E: Ex: der mah-
nung ihr genaden herrn Graff [illegible] dieser
verstanden werde, damit ich zur danckbarkeitt [illegible]
ein stück möchte weissen, das noch gahr wenigen [illegible]
und nicht ohn solche junge herrn zu nütz der mahl eins
kommen kan, dan ich mein gutte zeitt so mir mein [illegible]
gelasst in Speculation [illegible] stettig nicht vor mich
[illegible], vor andere wie ich dan ohne [illegible]

Ingenieur

zur Cron dienst gemacht, die nun noch ein theil sich darauß an
Herzog Bernhardt, und herrn Johan Banner halten, Ich verhoffe
Ich nicht, dißer werdt sich nicht weniger halten als waß
zu seiner Ehr und dem Vatterlandt nützlich ist, Bitte d[emnach]
gantz underthenigst daß Eüer Excellentia wollen i[n]
meiner als Zugerechten Sach gegen Wurmbrandt
genedigst eingedenckh sein, dan 18000 reichthaler
vor mein antheil allein zu wissen, wahr mein gantz
Ruin außer der 2000 daller die ich schon darauff
gehaftet, solte ich Armer nu also missen müstich als
ein bettler auß dem landt gehen, daß ich daß nimmer
zu verdient haben, dan mir nun in 19 Jahren gott
erbarm es nicht nirgentz habe kann ein kainen, aber
weil E: Exc: allezeit ein Vatter aller soldaten sein
gewesen, werden E: Exc: mich deinem landtzknecht
nicht verlassen sondern mein genedigster hier patron
und mechtiger befurderer darin sein, verbleib in aller
E: Exc: in underthenigkeit zu dienen, den Gott
wünsche glückliche regierung beyde und zeitliche
wolfahrt, damit ihrer Familia in schutz Gottes treu-
lichen befohlen. datum Weyttrachna den 3 Juni
1638

Eür Excellentia underthenig
Diener und treuer
Soldat

Georg Günther Kraill zu
Bemelberg und Ergesheim
Erbgesessen

Dem Hoch Wolgebornen
Herrn, Herrn Jacob
Dellagardie Graff
zu Löckhöö, E. C. der
reiche Schweden Vormundt
undt General Velt,
Herr Meinem gnedigen
Herrn dißs
underthenigst

Larsson
Andreas Claesson

20. Dec. 1610

Min welwillige och wänligh helsen. Sampt mine
pligtige tienst medh Gudh alzmechtigh altydh tillförenne etc.
Edle och wälborne her Jacobus de la Gardi.
Synnerlige tillförtrodde godhe wän, Näst flitigh
hwälfärdz önskan kan jagh idher tienstwilligh
wänligen icke oförmält läte. Att effter thz
jagh haffuer bekommit wisse kundskaper
att fienden Salarkens, stärker sigh här i Lif-
landh flitt. Och skall allaredo wara an-
kommen till Wolmar och der om kringh
församlat öffuer Ryttare, och någre skarer
knechter. Så kan iagh icke annat tänkia,
ähn att fienden, först här i Lifland göra
en stoort wände. Och försökia om han någon
befästningh kan förrycke, sidh Kongl. M:tz
nådigst afwände. Och sedan tagher han wägh
åth [illegible], ther ifrån till att [illegible]
Stockholm, effter som sagen och tidender här
wanka. Och [illegible] någre werte [illegible]
tydh att wara [illegible] sedan ther effter haffuer
iagh medh [illegible], ehuru
sett ther sådant wänligen icke welat
oförmält läta, [illegible] till
å [illegible] haffuer bätter kundskap
af fienden än iagh. Men sådant [illegible]
här som förmält äre. [illegible] iagh idher
till [illegible] effter [illegible] icke haffuer
welat oförmält läta, Befalandes idher
herren Gudh sampt alt thz i wäll welom.
Medh Gudh almechtigh till all lycka och wel-
färdigh [illegible] Datum [illegible] den 20

Kongl: Maytz: till Swerigies Min allernådigste Konungs
och Herres Troo Man, och förordnedt Fälthærre uthi
Rysslandh. Then Edle och wälborne Herr Jacob
de la Gardie. Friherre till Eckholmen och Kolka.
Min Synnerligh gode wän. Gantze wälwilligen.

Larsson

25 Marz 1611

Min wälwilligh och wänligh helssen. Sampt mere gåth, medh
Gudh alzmechtigh alltidh tilförende, Käre her Jacob de
Lagardie, synnerligh gode wän, Näst flitigh wälfärdh
önskan, och en wänligh tacksäijelse för alt gåth. thz
Jagh gerne förskylle will. Läther Jagh idher wänligen
förnimme. Att Jagh hafwer bekommit idher skrifwelse
derutinnan i förmäller, om de Rydske Köpmän, och theres
warur, såsom här anhåldne äre. Att Kö: Mtt: Min
Allernådigste Konungh och Herre, haffwer idher sådant
nådigest efterlåtit, efter såsom högbe:te H: Kö: Mtz: breff
widere förmäler. Då haffwer Jagh nogsampt medh
de Reuelske protesteret, och latit arresterat de
Rydske Köpmän. Men Borgmester och Rådh här i Reffle
hafwe sådant icke alldeles icke achtat, uthan latit de
Rydske Köpmän, mäst drage hädhen, ändogh theres godz
skall wara her förhanden, efter såsom i af denne
innelagde Tolnärens Sedell, wider wärde förnim,
mendes, ändogh Jagh icke alldeles kan förfara om
samme godz äre alt tilstädes eller icke. Förden skull
will wara af nöden, att i ännu förskaffe idher
H: Kö: Mtz: fullmacht, till Borgmester och Rådh
her i Reffle, om de Rydske warur, såsom och
en fullmächtiger der hoos som sådant fordrer.
Då skall man ändå haffwe nogh, till att bestelle
deri om, Icke dess minder will Jagh göre till
saken, så myckit Jagh kan, när idher fullmächtige
komer hijt, medh H: Kö: Mtz: fullmacht
Hwadh och anlanger om de penninger, såsom i haffwe
[illegible] Messe[illegible], då [illegible]
[illegible] dager [illegible] förän
[illegible] äre samme penninger

här i godh förwaringh. ändogh Jagh icke wet hwadh
dhemmar ähr, Enndoch h: Kö: Mz: Camer Juncker, och
Herman Hansson, såsom them hijt fördt haffua,
de haffue samme peninger förseglatt och här nedersatt
till widare bescheedh, af h: Kö: Mt: Men så för,
nimmer Jagh nu af itt brefh, till d: Peder Nilsson
Då och af een Copia. såsom i haffue sendt till
Secreteraren. att h: Kö: Mz: haffuer nådigst befalt
att samme peninger bekomme skole, till att göre
Krigsfolket willigt medh. såsom skole drage åth
Rydslandh, Då wille Jagh gerne sende ither samma
peninger, då framst här icke wore andra förfal till
att betäncke, förty här tahr iblandt Krigsfolket
stort fall, medan de icke haffua bekommit kläde *fr i landet*
och peninger såsom them bör att haffua. och der de
förnimme. att de peningar såsom här ähr, skole
bliffua hädhen sende, worde de utan twifwell
bliffua turbugste, Och kunne till äfwentyrs förorsa,
kas till tumult. förty de äre icke alleredh myket
willige. Då ähr och här på h: K: Mz: befästningar.
stort fall på Prouiant, Då att iagh det icke altså
skriffua kan, såsom thet tilstår. Förden skull under,
står Jagh migh icke, att sende samme peninger
här ifrån, för än h: K: Mt: widare sigh ther om
förklarer, then om h: K: Mt: och uthi underdånighet
Nye tidender af fienden
ähr ingen utkomne/utteresferdert [illegible]
[illegible] här [illegible] här [illegible] tidender att Ketkaw[illegible]
[illegible] Krigsfolk ähr [illegible] [illegible]
icke [illegible] [illegible]
[illegible] altså [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] till all [illegible]
[illegible] den 25 Martij anno 1611
[illegible]

Anders Larsson

Kongl: Maytt: till Swerige etc. Min Allernådigeste Konungs
och Herres Trow Man, och förordnedt Fältherre vthi Ryss,
landh. Den Edle och Wälborne Her Jacob delagardie
Fryherre till Leckholmen, Kålbeka och Runsö, Min
Synnerligh gode wän, Detta ganska wänligen.

Anno 1610 an Kamerschen gütern in Revell
sei geschworen vormoge den Schlusbuchern buchen 27775 Tall
vormoge iren gestellte so andres wo ge
zollert sie ein geschworen wie folget — 5573 Tall

Summa einer kei suhn 33348 Tall

Hie von haben sie aus geschworen vor
moge den Schlusbuchern etc. R. 14348 Tall

Rinst wenn andern abr gezogen solde
In den Statt Revell an Kamerschen
gutter oder barmen gelder von handen sein
so sie ob nicht an barschafft von Anno
vergl. gesamt oder mit sich aus ge
schworen haben — 19000 Tall

Und ist mir Edell wolgebornen gestrengen Herrlichkeit
dem Herren Statthalter Herr Andreas Lenschen den 12 Marcij
Anno 1611 uber gegeben, aus einer Königlichen Maj:t
Schluss buche der Statt Revell

Lilljesparre
N° 24.
10. II 1641

797 12

Hochwollgeborner Graff Undt Herr
gnediger Herr etc.

Eürer Exall. seindt meine Unterthenige gehorsame dienste zuvor an, Undt zweiffelt mihr nicht, dieselbe auss ebenmeßigen günstigen an deroselben ergangen Untertheinigen Schreiben gnedigst ersehen haben werden, wass die officirer von den in hiesiger Guarnison vorhanden Völcker bereitt nacher Schweden zu reisen, Undt Sodann die übrigen so nach Eürer Exall. gnedigem befehlig nacher Schweden begehret werden, bereits auff den hinweg zu gehen solten begriffen sein, wan nur so woll mittell bey hiesiger Guarnison sich praesentiren wollen, damit zum Zehrgeldt, denselben etwass geholffen werden mögen, Nachdem aber von den Neuen Regierungs Räthen in Sommer die disposition der Korn zu dieser Guarnison von der höchstlöblichen Regierung Undt Herrn Feldtmarschall Bannier Exall. mihr verordnet Undt angewiesenen mitteln auff sich genommen, dass ich nicht weiter damitt dergestaldt zu disponiren habe; der Herr Cämarier Wordt Antonison ist auch zwar hier gewesen, Undt auff Hamburgk gereisett in der meinung einige mittell anhero zuvor ordnen, aber bis dato nicht wieder hier zurück gekommen Undt damitt gleichwoll Eürer Exall. befehlig zufolge sich dieselbe auff den weg machen mögen; So habe ich mich angelegen sein lasst, dass ich vor mein Persohn etwass an geldtmittel immittelst zu wege bringen möge, Thun auff ieden [illegible] marck mitt etwass zum Zehrgeldt zu helffen, gestalt dan gegenwertiger Maior Jost Wolter, weill der Obrister Leutnant woll bei seinen [illegible] ungeschicklich, Undt der Herr Obrister Ribbingk vor gutt angesehen, dass darumb der Maior abgefertigett würde, mitt bey sich habenden Unter officiren Schaudt den wegk zu machen Undt bey Eürer Exall. sich zu stellen abgeschicket, darauff Undt selbiger woll über kommen werden,
Sonsten ist sieder meinem Jüngsten noch dieser endt in vorigen terminis; mein bisshero bei der Altmarck gelegene 8. Compagnien

Jöran Lilliesparre

seindt auch nunmehro dieße örter, nachdeme Herr Obrister Carberg
von deß Herrn General Feldtmarschall Bannier Excell. die quar-
daselbst assigniret, angelanget, Undt obwoll zu wünschen
selbige Völcker anderß zu behalten, Undt sonsten bey der Dänischen
Elbguarde oder an den Märckischen grentzen werts zu employren
stunde, so deficiren doch die entretenements mittel dazu, da
bey dem Pommerischen Estaat nicht weniger alß die Herrn
General Maiorn berichten, darumb auch deß Herrn Feldtmarschall
Bannier Excell. mich ordre zugeschickett, weill dero alß
bekanndt gemachett, daß soewoll bey hiesigem alß Pommerischen
Estaat die mittell solche zu unterhalten nicht vorhanden, dasselbe
selbe zum Herrn General Maiorn Stalhansch zuschicken, Habe
auch an die beiden Herrn General Maiorn in Pommern ge-
schrieben, umb mich weitt zuerholen welchen march zum sichersten
ich daß Volck zum Herrn Genel. Maior Stalhansch schicken
könte, gestaldt man alhier zeitung hatt, daß selbiger mitt
seinen trouppen sich nach der Lausnitz werts gezogen, Immittels
biß zuerlangung der Herrn Genell: Maiorn resolution, habe ich
solche Volcker dem Märckischen grentzen werts weiter biß nach
Parchim avanciren lassen, Undt es dahin bracht daß die Bür-
gerner undt Freyischer Städte undt Stände selbige soewait
in respect gezogen, daß auff meine Citation undt zuschreiben
vierwall ich vermeint gehabt sehr zubringen, aber nicht zuer-
langen gewust, dieselbe sich alhier eingestellett, undt angelobett
dafern keine andere accidentia sich hervorthun erreichen thete,
in ein anderthalb Monath frist, Ein tausendt Reichsthaler
einer vor allen zu geben, Undt stehett es zuerwarten ob solches
von ihnen erfolgen will. Mitt den übrigen noch meinen
geworbenen Compagnien habe ich die örter an der Elbe undt
sonsten alhier im Lande, nach deß Herrn Feldtmarschall dispo-
sition besetzet sein müßen, alß Lauwenburgk, Dömitz

Neuhausen, Plauwe, Güstrow, Bützow, Ostrau undt
Redebusch etc., Undt woll von nöten, daß noch stercker
einestheils dieselben besetzet sein möchte, waß vor ammu-
nition undt Proviandt wohlen dießen angetretenen
Newen Jahre in vorath undt vorhanden, davon seindt dem
Herrn Commissario Wardt die vorschlage zugestellet, nicht
zweiffelndt seinem berichte nach Ewer Excell. er selbige
unterthänig zugeschickett, oder relation davon gethan haben
werde, Ewer Excell. hiermitt der getrewen obhudt Christi
undt mich dero beharlichen gnade bestens Commendirend.
Wismar den 10 Febr. Ao. 1641.

Ewer Excell.

Unterthäniger undt gehorsamer
Diener

[illegible] Lillie[illegible]

8:

Dem Hochwohlgebornen Graffen
undt Herrn Herrn Jacob de la Gardie
Graffen zu Laeckö, Freyherrn zu Eck-
holm, Herrn zu Hapsahl, Hagen,
Velta Sydre undt Reichs Rittern
der Königl. Maytt. undt Kriegs Rhat
den General Feldherrn undt in
der Königl. Kriegsrathes Praesiden-
ten, Meinem gnädigen Graffen undt
Herrn.

Matthiae
20. Sept 1639

Effter såsom then högwelb. Herre, her Jacobus Dela-
gardie, Greffve till Lecko, Friherre till Ekholmen
Herre till Hapsall, Dagö, Kolcka, Ryda och Runsa, Rid-
dare, Swerriges Rikes Rådh, Marsk och General Fält
Herre, then Konungslige Krigzrätts President och Lagman
öffwer Oplandh, E: hafwer kiöpt af Cronan vnder kiöpe-
rätt (ibland andra) skatte hemman vthi Harackers sochen
Almunda benämdt som är – 12 2/3 öresland jord, hwilket
skatte hemman wij vnderskrefne äre arffalne till och
ega Börderätten vthi, ty hafwer högbe. h: G: N: af oss be-
gärat samma Börderätt att inlösa. Therföre wij then h.
G: N: begiäran hafwe j all vnderdånighett ingått och medh
wåre käre hustrurs sampt slecht och förwandters godhe
rådh och samtyckt till kiöps oplåtit samma Almunda
medh förordh att om h. G. N. nådigaste tecktes therföre
gifwa 1000 Dl. Koppermyntt för skogs och marck strömar
torp och törpestella, fiske och fiskewatthen intett vndan
tagandes af alt thett som ther till af ålder tillydt och be-
gått hafwer. Och när be.te summa ähr fullkomligen oss
betalt wille wij h. G. N. ther vppå fullkomligt
Köpzbreff och Quittens sampt flere Documenter wij på
oftha be.te hemman hafwa, gifwa och öfwerleffwerera
dess till wisso medh egne händer vnderskrefwit Datum
Harackers Prestegårdh then 20 Septembris åhr 639.

Leonardus Matthiæ Harakrensis pastor
Manu ppria

Oloff Andersson j Nödherqvarn

Mengden 1648 Oct. 10

801

Erlauchter hoch und wolgeborner herr Graff Reichs
Marsch und Generall Feltherr gnedigster herr.

Euer Gräffliche hoch reichsten gnad und beforderung
hatt mir kühn gemacht mit diesem schreiben
aber mahlens an zu fallen, Nachdem mein gnediger
herr hochlöbliche zeit durch ansuchen unsre abgesan-
ten Ihr königl Majtt: Jerlich landt Rechter in
diesem Stiffte Liffland bewilligen und bestatten
wollen auch unter allen Euer Excel. der vornehmste
gelied bei uns als landt Rath geachtet worden
welche stelle der Sehligen Mangnus von der Pahlen
bekleidet gehabt, und anitzo weg seiner Gräffl.
Excel. der platz offen stehet wan dan dieselbe wel-
cher Excel. in dero stelle zu sein und zu verse-
hen offen stehet, alß ist mein unterthenigst bitten
meine sache durch dero hochgültigen schreiben
dahin würdig und an die Ritterschafft des Per-
nauschen Kreises des fahls zu schreiben, das sie
meine sache der herrn E. Excel. interesse wol
achten mögen setzen und ordnen wollen, wie auch
bei Ihrer königl Majtt: ein schreiben an dz hoffgericht
auß bringen, so ich gleich den andern landtrechten
auß dem Pernauschen im hoffgericht pro Asse-
ssore erkläret werden möge, das ehr nuhn

Zu welch so habe ich 19 Jahren die Landrichterschafft
im Fennauschen districtu ohne einige von meiner
obrigkeit beschuldigung vorgestanden wie ihnen
Gnedigen Herr an dero gnedige beförderung
bei sich so woll als bey Ihrer Königl. Maytt.
nicht zweifelle, als hoffe ich seine Excelentz
mir gnedigst solches verschaffen werden, ich
bin ob die zeit meines lebens nebest die
meinig mit meinen unterthenigsten diensten
zu verdienen erbötich, will hiemit Euer
Fürstlich Gn: sambst dero gantzen fürstlichen
hause in Gottes bewahrung empfohlen haben
Riga d. 10 october Ao 1648

Euer hochlauchten fürstlich
Gnad und Excel.

Unterdienstwilligster
Knecht

Ernst von Mengden

Dem hochwohlgebornen [illegible] hochEdelgebor-
nen Herrn und Graffen Herrn
Jacob Delagardie der Cronen
Schwed. Reichs Marsch. und Reichs
Rath &c. Meinem gnädigen Graffen
und Herrn unterdienstlich

Monier 1 jan. 1646 803

Höghwelborne Nådighe H. Grefwe
Swerigs Rijkes General Feltherre.

Rätt nu medh Hamburgher posten, kommen K. M:ts Capitein under Lifgvardet Bernt Taube, berettandes at Eder Magn. Höghetr. Nåde af Ex. skulle i förleden [illegible] dags resa ifrån Hamburg, så at H. Högetr. Ex. nu alle daghar ähr at förwentas hijt till Helsingör. Hwarest han Hoghetr. Ex ... ... min skyldighe underdånigste ... at ... Borgemestaren Jacop Kohl recommen-

deeren migh bisoghade, och skadh H. K. M:t

rägt ifrån denne orten allerunderdå-

nigst [illegible], uthijsen bisoghte:

De copia af ~~min~~ breefven till H. K. M:t.

Hwar med Edert Högh.Exc. Nådhe och Er.

rägt underdånighst befaller uthi Gudz

Högsthet beskydd och förbliffuer

Högwelborne Nådighe H. Grefwe

Edert Högh.Exc.

Helsingör den 1 Januarij 1646.

allerödmiukste och

hörsamaste tienare

Monrez

Mörner.

30 Mai 1650

Höghwälborne Herre, Herr Rijkz Marsk och General fältherre, Högh gunstige Patron och mechtige befordrare.

Önskar min tiänstwillige helsan och all begiärligh wäl-
mågo, jemte och flijtige lyckönskningh af Gudh alsmech-
tigh tillförne; Kan E: Excell: jagh här medh
tiänstligen icke förhålla, huru såsom H: K: M:t Anno 1648.
i ansende af min ringa lägenhet och de många barn
som Gudh hafwer migh wälsignat medh; som jagh
och till H: K: M:tz och Rijkzens tiänst efter min yttersta
förmögenhet will och skall informera låta;
uthaf gunst och nådh meddelte migh en kongl: Expec-
tans på ett lijtet godh här i Wästerborgz lähn, som Cron
Rijksskrifwaren Tarass Ifwarsof [illegible] på lijfztijdh väl
och förläningzwijs innehade: Då aldenstundh
bem:te Tarass [illegible] min hitkompst uthi Rijket, då
han förnam at jagh en sådan Expectans hade,
praesenterade migh sin lijfztijdz jus till köps, där
på jagh uthi många ährlige mäns närwaru slöt
medh honom ett oprycktigt köpe Contract, under bägge
wåra, sampt deres som närwarande händer och
Signeter såsom Copian här innelagt Litera A.
förmäler, Jagh och honom penningarne fullkommeli-
gen erlagt hafwer, öfwer och icke [illegible], som hans
quitantz Lit: B: uthwijser, och migh uthi samma
godh, efter H: K: M:tz nådige expectans breef och
emellan honom och migh giorde förlijkningh,

Jagh Laras Siranof för detta Cammarskrifware uthi det
Ryske Staatet i Ingermanlandh, Kiänner ~~förmedh~~ witterligit at emedan
sosom H: Sahl: Konungl: Maij:ts höglofligh i åminnelse, Konung Gustaff
Adolph fordom wår Allernådigste Konungh, Hafwer Anno 1624
den 21 Junij af gunst och nåde, och för mine bewiste tiänster, be-
brefwat migh effterschr: godz i Nötheborgz Lähn, och dere fölgi
Pogost belägne, som äre Mensoi och Tolsoi Konoala, Voltala Wa-
lisa, Larigino, Dafkino, Sieloi, Piragt, Wsadiska, Wasargina,
Heitina, Gullnicka, Sarhula, Pätinak, och Kiusmidnaz
görandes tillhopa Tiugu Ena gamble Obscher, Men effter sidst
hållne Revision Tolf och ½ Obß, Dem allenast uthi min och
min Hustros Lifztijdh at niuta bruka och behålla, Och H: K:
Maij:t wår Allernådigste nu Regerande Drottningh, Drottningh
Christina etc. Nådigst hafwer behagat, de Dato den 6 Septemb:
648 förbe:te godz medh alle der till lydande Lägenheter och perti-
nentier, Dem Edle och wälborne herre herr Carll Mörner
till Tuna och Wäss, nu warande General Gouverneur öfwer
Ingermanlandh, och Kexholm, medh dess Underliggiande Lähn,
sampt Narfwen och Allentacka, Erfligen at schänkia och Donera,
Dem effter min och min hustros afgångh at intaga och besittia,
så at min barn och Arfwingar intz hopp eller förtröstningh
hafwa der till at komma kunne, Jagh och eliest oppå mine
gamble dagar, och i min höga ålder mera Lust hafwer, migh uthi
någon Stadh, at nedsättia, och mijne korte Lifztdagar sålunda
i Roligheet tillbringa, än som migh medh något Landgodz widare
at bekymbra, Ty hafwer jagh uthi et wälbetänkt rådt medh
otwungat och otrungen, sampt medh min hustros och barens
goda samtyckio, och inrådande, Wälborne herre H: Carll Mör-
ner min och min hustros Lifztijdhs ränta uthi förberörde godz god-
willigen Opdraget, och medh honom et sådant Contract der om
ingått och beslutet som här effter fölljer.

1. Afträder jagh och min hustro all den Rätt och Rättigheet som wij
till ommelte godz effter Konungzlig brefz lydelse hafwa. Och til-
ägna dem den wälborne herr Carll Mörner och hans Arfwingar
nu nestkommande Philippi Jacobi, medh bönder huus och

Andre

Andre immobilier som dät nu för ögonen står, fridt och oqvalt
för all skuld och gäld at intaga, wärfordan at utsee, och dät sigh
i alla motto efter eget godt tyckio till nytto at bruka. etc.

2. Förplichtom wij oss och wåra barn här medh aldrigh därupå qwälia eller tretta [illegible] nu eller i tillkommande tijder. etc.

3. Häradz dagsfärden som förgången höst på Hoffläger är utsatt, den behåller iagh, men skall migh medh böndernas utlagor för innewarande åhr 649 intet befatta, uthan wara skyldigh at stå och undgälla at häradz som Cronan i dess inkomster aff godset 648 kan hafwa till at fordra. Där efter seerer Wälb:re herren för 649 och alt sedan continuerligen.

4. Dät Konungl: brefwet som migh på godset hafwer, skola och Wälb:re H: till trogna handa extraderat blifwa.

Här emoot hafwer wäl och Wälb:te H: Carll Mörner för samma gods migh och min hustru extraderat och tillsagt.

1. Tutusende daler koppar M:t fulgelt. Ett tusende nu innewarande åhr 649. och dät andre tusende tillkommande åhr 650 at extradera etc.

2. Noch för mit godwillige afträdande Tryhundrade daler kopparm:t till min gäld afbetalningh.

3. När den bestämbde tijden, efter giordt afftale som är nestkommande Johannij 649 kommer, och iagh medh mit folk och egendom migh ifrå godset och mit hoff som iagh nu boor begifwa skall, då will wälborne herren till befordringen wara migh medh skjutsfärder, antingen till Hermogorod eller Moskwan beforderligh, och dersammastädes förskaffa migh en tompt eller plass där iagh för migh och min hustru nödtörfftige hus kan låta opbyggia

4. Ähr migh och tillsagt åhrligen, så länge iagh lefwer, en ohmb brännewin, och Wälborne herren nu strax på handen åtagit på alt [illegible] och till dess stadfästelse, migh och min hustru hos wåra [illegible] Kongl:e Maij:t [illegible] extraderat och tillsagt. etc.

Detta nu sålunda, som ofwanbeskrefwit, emellan den herren General Gouverneuren H: Carl Mörner och migh

afftalt Contraherat och förafskedat är, och wille at dät aff oss [illegible] bägge sijdor obrotzligen hållas skall, hafwer wij twenne lijklydande Exemplaria aff dette Contractet oprettat och medh wåra egne händer, dem underskrifwit och Signeter förseglat, Efter som iagh och daraf [illegible] medh min hustru och söner aff underskrefne gode herrar och Män som öfwer dette Contractet oprättat hafwer, tiänsteligen begärer at de i wittne måtte, dät med deras händer och signeter bekräffta wille.

Datum Moskau den 9 Martij Anno 1649.

Dass dieses, mit dem rechten Original, von Wordt zu Worthe gleichs eines Lautens, gestehen Wir Endesbenante, mit eigener Hant Unterschreibung, Undt bekrefftigung Unser pitschafft.

Antonius Fasan Nierotz. (L.S.) Wassili [illegible] (L.S.) [illegible] (L.S.)

[illegible]man. (L.S.) Herbert [illegible] Andreas [illegible] (L.S.) Hans [illegible]

Att denne Copian concorderar medh sielfwa Originalet, intyger

Måns [illegible] [illegible] [illegible]

Lit: H.

Dhen 12 Martij Anno 1649 haffwer iagh Tarass Iwanof
uthaf wälb:t Erics Hansschwilless nährwarande bekommit aff
wälb:ne Herrenn Generalen på den Summa aff Ettusende
dahl:r Kopparmynt iagh aff K:s M:tt innewarande åhr 1649
bör bekomma Etthundrade Rijksdahl:r inspecie, hwar 1
stycke achts 15 m:r och 4 ör K: M:tt giör i Koppar mynt Tryhundrade
och åttatijo Niu och ½ dahl:r, hwilka Tryhundrade åttatijo Niu och
en halff dahl:r K: M:tt iagh på samma min tillkommande
Summa quiterer Actum ut supra.

Hålunda ähr Taras Iwanoffs egen under
skrefftt hand på Ryska Mååhl:

Iagh Taras Iwanof haffwer bekommit af H: Carll Mörner
uthi mittwinte nährwaro 100 Rd: inspecie, föruthan det iagh ähn
nu hafwer at fordra.

Tarass Iwanoff

Uppå Wälborne H: Generalens ordre haffwer iagh under-
skrefne Erlagt och leffwererat till Tarass Iwanoff Hundrade Rijksd:
inspecie actum ut supra. Erich Hanschwill

Att denne Copia Concorderer medh sielffwa origi-
nalet witnar:

Torsten Bengtsson
Sts. Angerm: ...

Bekenne ich Larass Schiranoff, das ich habe mein Landtguht Sollala laut meinen übergegebenen Contract an Ihr Woll gebornen gnaden H: Carll Mörner gentzlich verkaufft, wie in Contract Vermelt ist, weshalben ich meine bezahlungh Von ihr Wollgeb: Gnad: zu Voller genuge den ersten und den letzten pfenning bekommen. Dafern ich Von dato meinen Contract nicht trewlich halten oder den zu wiedern sein, da ich kein ursach zu habe, So Verpflichte ich mich ohn einig einrede hundert Rth: in Specie straffellig zu sein. Zu mehrer Versicherung, das dieses soll fast Von mir gehalten werden, haben diese Untergeschriebene H: undt freunde, als der H: Secret: Torsten Bengtsson, Condrati Sapper, Hans Rolub, Jhwan Popas, der Translator Mathias Dubingh, nebenst mir Untergezeuget. Datum Nyen den 27. Aprilis: 1649.

Auff obengesagte Dato seindt hierauff geliebert 500. Rth: in Specie.

Hans Rolub

Das diese Copia dem Originali gleich ist, bezeuge ich

Torsten Bengtsson

528. Jngerm: Secr:

Lit: B:

j: den nyss för Jagh och rätta offentligen hafwa produ-
cerat och annotera låtit; medh stoor omkostnadt
inwäldat, intet annat förmodandes uthan at han efter
många Eder och förplichtelser sampt 100. Rdr: [illegible],
som han medh Ryske kräften siälf opå sigh laadt,
där han något därpå klandrandes worde, skulle
låta blifwa migh oturberat, Män så förnimmer
Jagh lijkwäl at han hafwer begifwit sigh till
Swerige, uthan twifwell, in för K: K: M:t uthi
sit ofwadige sinne, någon annan och migh praejudi-
cerligh relation at inläggia. Dy hafwer
Jagh warit förorsakat K: K: M:t i Underdånig-
het därom at tilskrifwa och saaken omständeligen
at tillkänna gifwa. Beder altså på det
ödmiukeligaste at E: Excell: såsom min högtährade
gunstiger Patron abseforderare, täckes wara migh
därutinnan beforderligh at Jagh wedh min rätt
måtte beskyddat blifwa, Och at be:te Larass uthi
sit ortwijsa fortbringande icke måtte något
witzordh gifwas, förän såsom saken här af ährlige
och opartiske män kan optagen och klar stäldt
blifwa, Då warder E: Excell: förnimmandes
at hanom ingen orätt wederfaren ähr. Förser
migh till E: Excell: at E: Excell: af wanligh
gunstigh affection migh därutinnan handhafwa
täckes warder, Jagh sinnes obligerat E: Excell: sampt
hela dess högh Wälborne Grefl: familia medh al
ödmiuk tiänstigiän så länge iagh lefwer, Dåsom

E: Excell:

Obligerade och ödmiuke tiänare
så länge Jagh lefwer.

Carl Mörner

Datum Nyen den 30.
Maij Anno 1650.

Deß K. M:tz sampt Sweriges Rijkes trotienare Rådh, Marsk och General fältherre, President uthi den Kongl: Krigzrådet, sampt Lagman öfwer Uplandh, Den Högh- och Wälborne Herre, Her Jacob delagardie, Greffwe till Läckö, frij-herre till Ekholmen, Herre till Hopsal, Dagö, Kolcka, Ripla och Runsa, Riddare, Min högtährade gunstige Patron och mechtige beförderare [illegible]

Tiänst: Ödmiukeligen

Stockholm

No. 25.

1/2.

Månpersskjold

Wälborne Her Rijkz Marsk,
Gunstige och mykket ährade Herre,
sampt Wälborne Frw Ebba Leijon-
hufwudh, Frw Ebba Brahe och
Sal. Her Steen Bielkes Erfwingar,
Tienerlighe godhe wänner.

Näst wår Tienstlighe, wänlighe och wällwillighe helsan sampt
all godt wällmågo tillönskan, kunne wij Eders Excell. Her
Rijkz Marsk, sampt E. E. Wälborenheter Wälbor. tienst och
wänlighen tijförhålla, att Wälborne Frw Brita Margreta
Brahe, Hustrue förmedelst sin skrifftlighe de dato Stockholm
den 24 Septemb. nästförgången för oss andragit, huru såsom
mellan E. Excell. sampt E. E. Wälb. Wälb. och Wälb.
Frw Brita skall een twist wara opkommin angående någre
godz i Wästergöttlandh belägne, som kallas Kåndhems Rätterlagh,
hwilcke hennes Fruedömme skulle wara uthi lått tillfallandes
efter hennes Sal. Faarbrodher Erlighe Gustaff Brahe;
Men förmene wara uthaff bem. Erlighe Gustaff pantsatt
till S. ... på ... Och huru dhe Frw
Brita och hennes Sal. Herre skole offta hafwa hoos Sal.
... på ... Erfwingar anhållit, att
Pantförskrifningen på bem. godz motte produceras, men
... att tagha underrättelse huru medh samma godz ähr
beskaffat, så beklagar F. Brita sigh lijkwäll at sådant
in till närwarande tijdh ij hafwa kunnat nå sin fram-
gångh: Förderligast ähr hon förorsakat denna Kongl. Rätt
om assistent och justitie befordringh att anhålla, så att hon
förmedelst dess förskrifft kunne een Copia af berörde

Pantebrefz

Carl Christiernsson

Wälborne Her President, sampt Wälborne
Wälb. Höghlärde, wällwijse, och wällförståndighe
Herrar och godhe Män, som then Konungl. Hoffrätt
Uthi Göta Rijket betiänedha, tillförlåtandes
godhe wänner.

Aff min kiärlighe och flijtighe Tjenst önskan af Gudh Alldtijdh
kan iagh then Högloflighe Kongl. Rätten, tiänligast ij oförmält
låtha, huru såsom emellan Salighe Frw Ebba fordom
Greffwinna till Raseborgh och Wijsingzborg etc: arffwingar
Nembl. Hans Excell.tz Ståthåldaren på sin Hertlighe Kiär
gemåls wägnar, S. Greffwe Gustaf Stenbocks efterlåtne
gemåhl, F. Ebba Leijonhuffwudh etc. S. Greffwe Casimiri(?)
efterlåtne gemåhl och arffwingar Frw Ebba Brahe(?) till
Dwinstholm(?), och S. Her Sten Bielkes arffwingar och migh under
teknade ähr en qvaestion opkommen angående ett godz Uthi
Wästergötland beläget af 53 [illegible] Smörränta, kallat Rådhems(?)
Rättarelagh(?) Hwilket godz af mine S. farbröder och the andra
medharffwingar ähr migh laght på lått effter min S. Faarbroder
Greffwe [illegible] Brahe etc. och förgifftwit, thet wara
Uthaff min S. Herfaders part, till Wälb.tt S. Greffwinna
på Wijsingzborgh, Huru wäll och offta min S. K. Herre och
migh Hoos Wälb.tt S. Greffwinnans arffwingar hafwer anhållit
och begärat att [illegible] måtte framläggias
eller uthaff wederrättelse tagha och sökia medh hwadh sätt en
till sitt kan wara berättighad så ähre wij doch medh blått
förtröstning uphållne och i så måtto till ingen ändskap komne,
Så medhan mine medharffwingar willia migh gärna förtagas [illegible]
[illegible] min rättigheet, och sådant till bättre [illegible]
[illegible], gifwer iagh ... att iagh hoos then Höghährade Kongl.

Rätten

Rådhen om ett rådhmätigh assistens skulle söka och anhålla. Hwar-
före är min ödmiuke och flijtighe begäran, then Högl. Kongl. Rådhen
täckes migh till ofwanb:te G: Grefwinnans anfwingar, som godzet
nu pantewijs innehaffwa och possidera, en alfwarligh Monitorial
skriffwelse gunsteligh meddela, uppåleggiandes dem sielfwe ingen
Copia af Pantebrefwet på denne sijdhen tillståett finnes, som medh
thes nogh kan [illegible] och icke måtte periclitera eller
fara lijda: att the innan förelagdan tijdh, thenne Kongl. Rådhen
sådant Pantebreff tillbörligen insinuera. Uthi moot fall att thetta
af them nu blifwer efterkommett, myckett mindre sigh skäligen
Excusera hwadh sådant förhindrar att tå all Ränta och afgäld på
ofwanb:te Pantegodz måtte lagligen Sequestreras till saken
lagha Uthdrag för Rätta om så begäres, i [illegible] måtte förb-
hållit warda att prætendera på all skadha och affallnadt, som thär
öfwer i så måtto tagen warder. Sådanne then Kongl.
Rådhens gunstige rådhmätige assistens, Erbiuder iagh migh
alltijdh om medh all ärebödigh och behageligh tienst att förskylla.
Befallandes thär medh then Högtährade Kongl. Rådhen under
dens Högstes nådige beskärm till all önskeligh wälfärdh
wänligen och flijteligen. Af Stockholm den 24. Septembris
1640.

Beata Margareta Brahe
född Grefwinna

Att denna Copia är lijka lydande medh sielfwa originalet
Attesterar [illegible] medh egen handh.

Idem attestor
Laur. Born
Jud. Reg. Secretarius Mppria

Johannes Hulthenius
Jud. Notarius

Pantebreff erhålla och mechtigh blifwa, som aff medhföliande
hennes breffz Copia medh mehra är till att see och förnimma. Så
ändoch wij ingalunda tillstädiemååle draghe medh nieder E:rs
Excell: sampt E: E: W: W: wår förskrifft förrethan in aff
eget bewågh uthan sigh henne beredde, denne Fru Beata
Margreta Brahes begäran, huadh Pantebrefwed angår att
fulfölia; Ty wäll medhan hon haffwer hoos Rätten om be-
fordran anhållitt wår embeter dess förrethan och så fordre
hwarjom och enom till thet skälige lagh förhielpa, hafwe
wij henne begäran ey kunnat förwägra. Altså wele wij
Edher Excell. och E: E: Wälb: Wälb: sådana förfrågningar
effter Sal: Grefwinnan på Brahehuus, thetta tiänst- och wän-
ligen förständigat haffwa, warandes uthi den wisse förhåp-
ningh, att huar wälbemälte Fr: Beata Margreta Brahe
om een Copia aff offtanberörde Pantebreff hoos E:rs Excell.
och E: E: W: W: warder anhållandes, att sådana hennes
skälige anhållande ju blifwer effterkommet. Så att tillstädie
om Ränthenes Rätta lagh såledhes uthan widhlöfftigheet kunde
blifwa bijlagd, wij förblifwe E:rs Excell. sampt E: E:
Wälb: Wälb: till all willigh tiänst och wänskap benägne alltijdh.
E:rs Excell. sampt E: E: W: W: här medh uthi Gudz milde
beskydd tienstl: och wänligen befallandes. Aff Jönekiöpingh
den 8. Octobris 1640.

På then Konungslige Hoffrätts
Wägna
Carl Christerson
Måneskiöldh

Laur: Bolm
Ma.

Pantebrefft erhålla os medtigh blifwa, som aff medfölliande
hennes brefz Copia medh mera är till att see os förnimma. Så
ändoch wij ingalunda twifwelsmål draghe, medh mindre E:rs
Excell: sampt E: E: W: W: wår förskrifft förutan än aff
eget bewågh läter sigh hennes beredde, denne fru Beata
Margreta Brahes begäran, hwadh Pantebrefwet angår, att
fullfölia; Dyl[?]wäll medhan hon haffwer hoos Rätten om be-
fordran anhållit, wåre embeter dess förutan os så fordre-
hwarjom os emot till thet skäligh sätt förhållera, Och haffwe
wij hennes begäran ey kunnat förwägra. Altså wele wij
Edres Excell. os E: E: Wälb: Wälb: hafwa Erindringar
effter dal: brefwenne på Bräffzens thedda tienst = och wän-
ligen förständigat haffwa, warandes uthi then wisse förhåp-
ningh, att emår Wälbemelte fr. Beata Margreta Brahe
om een Copia aff offwanberörde Pantebreff hoos E:rs Excell.
os E: E: W: W: warder anhållandes, att sådana hennes
skäliga anhållande ju blifwer effterkommit. Hwad och tvisten
om Räntans Rättarolagh sålunda uthan widlyfftigheet kunde
blifwa bijlagd, wij förblifwe E:rs Excell. sampt E: E:
Wälb: Wälb: till all willigh tienst os önskan benägne alltijdh.
E:rs Excell. sampt E: E: W: W: hår medh uthi Gudz milde
beskydd tiensligh: os ewärdeligen befallandes. af Jönekiöpingh
den 8. Octobris 1640.

På then Konungslige Hoffrätts
Wägna
Carl Christersson
Månesköldh

Lau: Bolm

Hennes Kongl: May:tz [illegible] Rijkes Högtbetrodde
Man, Rådz, Marsk, och [illegible] Fälltherre, præsident uthi then
Konungl: Krijgz Rätten, sampt [illegible]ghman öffuer Uplandz etc.
Den Edle och Wälborne Herre, Herr Jacob De la Gardie
Grefwe till Läckö, Frijherre till Eckholmen, Herre till
Kolka, Rydha, Hopsaal, Dagöö och Runöö, Riddare, etc. så och
Wal: Fru Ebba fordom Grefwinnet till Ratzborgh
och Brahesnäs sampteligh Wälborne Grefwinnor, deras
respective tiensteligen, wänligen och wällwilligen
Tillhanda

Hennes Kongl: Maij:tz sampt Sweriges Rijkes Högtbetroddhe
Man, Rådz, Marsk, och General Fälltherre, præsident vthj then
Koungl: Krijgz Rätten, sampt Lagman öffwer Vplandz etc.
Den Edle och Wälborne Herre, her Jacob De la Gardie
Greffwe till Läckö, Frijherre till Eckholmen, Herre till
Kolka, Rydha, Hopsaal, Vagdöö och Runöö, Riddare etc. Så och
Wal: Fru Ebba fordom Greffwinnet till Ratzborgh
och Bråhzmål, sampteligh Wälborne Greffwinnar, Deres
respective Tiänstligen, tröligen och wällwilligen

tillhandha

Hennes Kongl: Maij:tz Sa[illegible] Rijkes Högtbetrodde
Man, Råds, Marsk, och G[illegible] Fältherre, præsident uthi then
Kongl: Krijgz Rätten, sampt [illegible]gsman öffwer Uplands L:
Den Edle och Wälborne Herre, Herr Jacob De la Gardie
Grefwe till Läckö, Frijherre till Eckholmen, Herre till
Kolka, Rydha, Hopsaal, Dagöö och Kunse, Riddare; Så och
Wal: Fru Ebba fordom Grefwinnes till Ratzborgh
och Brahesnäs samptlighe Wälborne Grefwinnor, Ider
respective tiänstlighen, wänlighen och wällwillighen

Tillsända

21 Feb 1612

815

Jaśnie wielmożny Xiążę Panie Mnie

Przyjacielu moi mnie laskawy

Służby nasze rycerskie lasce wm mego mciwego pana przyjaciela pilno oddaie

Maiąc ia roskazanie Je⁰ kro Mci pana naszego abysmi szli na expeditią Jf mo

skiewską y maiąc narozpisanie od Je⁰ Mci pana Hetmana Litewskiego drogę

ktorą y dziemy teraz na miesce nam naznaczone gdzie sie nam stawic sto

warzystwem będzie godziło a będąc ubespieczony przez pisanie od Je⁰ Mci

pana Hetmana że sie zwmoscią porozumieć raczył zi wm nam ludziom

rycerskim w przystawstwie swym chliba soli brome nieraczy w nie wiadomo

sci zaiąc musiałem posłać borowicki iako mam wiadomosc od tych ktorzy

wm dla przestrogi zostawic raczył z regimentu swego mianowicie pana Je

rens berka ktory jenną uciecżnie sie obyszedł y doskonalie postanowic

sobie odiachał niebędziąc zadnych zadzirkow z obu stron aia tesz iako będąc

[illegible] y przyjacielem wm me mciwego pa zatym chcąc ktorem uznał od wm

[illegible] godziło mi sie pogotowiu wm chcąc przeciwko nam ukazanie

onyszy nieprzyiaznyszy liskce podziękowac przez towarzystwo moie z posrod

ku siebie obebranych ktore do wm me mciwego pana z posrodku siebie

z tem listem moim posyłam mianowicie setnikom dwuch toiest Pana

Lewona y Pana Boryspolca Matfieia Hanca Andreayka Jacka bez

palczego Hricka Bratinskiego przez ktore zsyłam z towarzystwem swym

abys nam wm zaglie mnie nieraczył że owdzie na czas mały sobie

wytchniemy y zadnej niechęci naprzeciwko sobie od wm nie ponosili pospołu

ze wszytkim towarzystwem swym y obiecnie wm wedle postanowienia z pa

nem Jerenberkiem słowo moie rycerskie strzymac niebędziąc zadnych

krzywd w przystawstwie wm za co tak ia sam iako y towarzystwo moie

wm me Mciwemu panu y przyjacielowi wszem dobrym zachowaniem się

dziękowac winni zostaiemy Zatem życząc wm me mciwemu panu

y przyjacielowi wprzod dobrego zdrowia ze wszytkim rycerstwem zwy

cięstwo nad nieprzyjacielem otrzymac z powtorzeniem służb mych

łasce wm me mciwego pana pilno oddaie prosząc abym w onej chowan

był Dan Zborowie 21 february Ao 1612

Wm me mciwemu panu życzliwy przyjaciel

y sługi Andrzej nalewaiko put

kownik J⁰ kr mci woiska

Zaporoskiego

21 Feb 1612 815

Jaśnie oświecony książę panie i panie mnie

Zprzyjaźnię mnie mnie łaskawy

służby nasze rycerskie łasce wmci mego młwego pana przyjaciela pilno oddaw

Mając ja roskazanie jego kro mci pana naszego abyśmi szli na expeditią tę mo

skiewską y mając naiprzódziej od jego mci pana hetmana litewskiego drogę któ

rą y idziemy teraz na miejsce nam naznaczone gdzie się mam stawić sto

warzystwem będzie godzijło dbając o bezpieczony przez pisanie od jego mci

pana hetmana że się z wmcią porozumieć raczył zeby wmć nam ludziom

rycerskim w przystawstwie swym chleba soli krom nieraczył w niewiadomo

ści zając nuszpiatem posał borowichi jako mam wiadomość od tych którzy

wmć dla przestrogi zostawić raczył z raimentu swego mianowicie pana se

rensberta który jenną wieczornie się objechał y doskonale postanowić

się odiachał niczyniąc żadnych zadzirków z obu stron a ja też jako będąc

sługą y przyjacielem wmci mego młwego pana za tę chęć którem uznał od wmci

gdy wmć godziło mi się pogotowiu wm chęci przeciwko nam ukazane

onych nie gnazynych listce podziękować przez towarzystwo moie z pośrod

ku siebie obebranych które do wmci mego młwego pana z pośrodku siebie

z tem listem moim posyłam mianowicie setnikow dwuch to jest pana

Lewona y pana Boryspolca Matfieia Donci Andreyka Jacka bes

palczeho Hricha Bratinskiego przez które żądam z towarzystwem swym

abyś nam wmć żadnie może nieraczył że owdzie na czas mały sobie

wytchniemy y żadnej niechęci naprzeciwko sobie od wmci nieponosić poszpotu

ze wszystkim towarzystwem swym y obiecnie wmci wedle postanowienia spa

nem ferensbertiem słowo moie rycerskie strzymać nieczyniąc żadnych

krywd w przystawstwie wmci za co tak ja sam jako y towarzystwo moie

wmci mego młwego panu y przyjacielowi wszem dobrym zachowaniem śli

dugować winni zostaiemy Zatem życząc wmci mego młwego panu

y przyjacielowi wprost dobrego zdrowia ze wszystkim rycerstwem swy

cięstwo nad nieprzyjacielem otrzymać z powtórzeniem służb mych

łasce wmci mego młwego pana pilno oddaię prosząc abym w onej ... był

był Dan z Borowicz 21 februari Ao 1612

Wmci mego młwego panu życzliwy przyjaciel

y sługa Andrzej naliwaiko put

kownik jego kro mci woiska

Zaporoskiego

Wielmoznę xiązęcin Jakub[...]
ligardzie wolnemi [...]
nowi xiązęcin[...]
nsz[...]
panu y pr[...]
wi Kalisz[...]

Wielmoznē Xiązęciu Jakubowi Av
ligardzie Wolnemu panu y Het
nowi Xiązęciu Nakoblii y na
nszē mē Miłościwemu
panu y przyiacielo
wi Kaliszy

Nalivaiken   16 (18?) Apr. 1612   817

Grossmechtiger Gnediger herr feldtoberster [illegible]

Euwer Gnaden sein Mein vntertheinige willige dienst [illegible] Ich habe Nuhn biss auff dieser gegenwertig stunde auff mein abgeschickten mit [illegible] ahn r. g. [illegible] gehabrt welche auch r. g. danckem sollen [illegible] [illegible] das

[illegible] brieff so [illegible] von r. g. kriegs volck ihr [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] werden, vnd [illegible] [illegible] selbige [illegible] [illegible] vnsern kriegs volcke nicht [illegible] [illegible] [illegible] viell ober [illegible] vnd gross kriegs volck [illegible] [illegible] von denselben viell Mugen auss [illegible] [illegible] [illegible] vnd schaden wy man vns beschuldiget [illegible] [illegible] [illegible] gelt oder [illegible] [illegible] weiss dass solche von mir nicht [illegible] viell weiniger [illegible] werden. Kan mich aber r. g. [illegible] [illegible] Ko. Maj. vnsern gnedigen [illegible] [illegible] [illegible] verwundern, dass r. g. wyder aller [illegible] [illegible] [illegible] vns vnser abgeschickten Nach Nowgarten [illegible] lassen auff [illegible], Kan nicht wissen [illegible] [illegible] [illegible] mochte [illegible] aber [illegible] r. g. wollen [illegible] [illegible] darmit sie [illegible] abgefertiget werden, [illegible] will solche [illegible] [illegible] der alten volcker [illegible] [illegible] [illegible] die abgeschickten nicht auff zu halten [illegible] [illegible] dass r. g. ihr Ko. Maj. vnserm gnedigen [illegible] [illegible] gunst nicht viell gelegen sei, r. g. wollen [illegible] [illegible] vnd [illegible] [illegible] [illegible] Dass wir nicht von [illegible] selben Muthwilligkeit in diss landt gekomen sein [illegible] wir haben Ko. Maj. [illegible] vnd vns [illegible] [illegible], dass vns [illegible] [illegible] in dieser die [illegible] folgen solt [illegible] [illegible] [illegible] gnaden [illegible], [illegible] vns [illegible] abgesanten schicken vnd wir dieselben nicht auff halten, sondern [illegible] wider abfertigen, dan ein abgeschickten nicht [illegible] den [illegible] [illegible] Solchs will ich [illegible] r. g. [illegible] haben vnd wollen [illegible] bey ihr selber [illegible] Will mich hiermit in r. g. gunst [illegible] Geben [illegible] [illegible] den 16 Aprilis Ao 1612

E. G. alss Meinem gnedigen herren

gutter freundt vnd [illegible]

[illegible] [illegible]
Ko. Maj. [illegible]
[illegible] [illegible]

Marginal notes (left): [illegible] vntertheinig [illegible] — [illegible] vns seine diener

Dem Grossmechtigen herren
herren Jacobo vonTüssen
freifürsten vnd Feldtherren
meinen genedigen vnd gutten
freunde zu handen

16. Apr. 1612

Wielmożny Mćiwy Panie Hetmanie

Powolnosc służb mych Rycerskich zalecam pilno w łaskę wm mo° mćiwe° pana y
Oczekiwałem przez ten czas wszytek na te posły nasze ktorem do wm mćo mćiwego pa
na posłał z pisaniem mym dziękuiąc wprzod wm iako głowie że żołnierstwo wm
w cnotości swej z chęcią iako ludziom Rycerskim nie zabraniali ktore° da pan bog
używałem strony mie z pułkiem swym dziś było y iest pułkow kilka y woyska nie mało
pociągaiąc iako o krzywdzie mie iakie miało być o ktorey krzywdzie widzi bog iakom
nie chciał takiem nie roskazować teraz widziwić się nie mogę tak wielkiej nie łasce wm
przeciwko je° kro° mći panu naszemu tak tez y przeciwko nas slug onego że wm nad
zwyczay wszelakiej nacy ludzi posłow naszych w nowogrodzie zatrymać roskazać
raczył to niewiem co za przyczyna te° iest że wm onych odprawić nie raczy prosze tedy
za onemi uczyn tho wmć dla nas slug swych racz ich wm z łaski swey roska
zać odprawić gdyż w wszelakich panstwach zachowuie się nizać posła nie
hamuią a zna tom nie korzysta w przyaźni je° kr mći panu naszem gdyż wmć
sam przyznawać raczysz że my ssli w te ziemie nie swowolnie alie maiąc roskaza
nie je° kr mći y do te° maiąc obietnice za zasłużone od je° kr mći że nas ten
żołd w tej ziemi moskiewskiey doiść ma gdyż y ordzie Rotmistre wmć do nas przy
syłaią a my zaraz tegoż czasu dobrowolnie odprawuiemy gdyż poseł nie powinien
ni, iako cierpieć co ia wszytko miłościwy łasce y badżeniu wm poruczywszy
powtore miłościwey łasce wmć oddaie z pod ustrzyny 16 aprili Ao 1612.

Wmć mego miłościwego pana Życzliwy
przyjaciel y sługa gotow

Andrzey Naliwaiko
Pułkownik je° kr Mći
woyska zaporoskiego

Wielmożnemu Panu Panu Jegomości
panu Jakubowi [illegible] Kiążę
cui Wolnemu y Hetmanowi M[illegible]
[illegible] Panu [illegible]
Na [illegible]

821

Nilsson
18 Dec 1610

Min wälwillige och wänlige hälsen, sampt hwad mere gått, som Jag
förmår, med Gudh altijdh tilförende. Edle, Wälborne, och wäl-
bördige gode Herrer, Män, och tilförende gode Befordrare,
och Whanner, Jag kan eder ikke förhålla, Att effter H: K: Mat:
wår Allernådigeste Konung och Herre, hafwer förnimmit, att
Jag war dragin dijt til Wijborg: Då hafwer H: K: Mat: menat
att Jag mig där ännu förhålla skulle. Och därföre så hafwer H:
K: Mat: scrifwit mig til, om någen Daler, som H: K: Mat: wil hafwa
betalt. Men altenstund, att nu annorlunde händt är, och min
Lägenheet så förwattar: Att mig omöijeligit är, för den häftige
Siukdom, som Jag hafwer warit, altsedan Jag skildes ifrån
eder bekåijad med, att begifwe mig på then tijd därhädan.
Därföre så sänder Jag nu eder, hwad såsom H: K: Mat: hafwer latit
scrifwe mig til, och begärer på thet flitteligeste, att I wele thet
med sådan försichtigheet ställat i wärket, som I förnimme, att
H: K: Mat:s willie och befalning är, och särdeles gjöre thär om
winläggie, att man med behändigheet, kunde få La Vile
ifrån Laduga, och annat folk thär ifrå. Om Gudh täckies
hielpe mig til hälsen, och Jag ikke står ifrån Swerige annan be-
fäld, Då wil Jag komma til eder. Gud gifwe något gått
kunde blifwa uträttet, och bätre lycka, äen där Jag til-
förende hafwer warit. Jag befaller eder här med Gudhz
nådige beskydd och beskiärm til al wälfärd ganske wänlige
och troligen. Af Wäster Den 18. Decembris Åhr 1610.

[illegible]

Ewr ödmiuk

Peder Nilsson

Carl then Nijonde med Gudz Nåde, L.

Wår gunst nådige willie och benagenheet med Gudh altijdh tilförende. p.
Wij hafwe Peder Nilsson, bekommit din skrifwelse, och dår af förnummit, at
den gode lägenheet, som wid Iwanogråd war til at förmode, ähr aldelis
förspild; Men du skrifwer intet huru Narfwen är blefwen försorgd med folk,
eller hwem som dår är inne, Philip Scheding til hielp, ty wij märkie, at
Clas Classon eller Jochim Hendrich von Kolen intet äre an dijt kompne. Hwar-
före befalle wij at du later oss dår om wete, och hwar den förrädaren Regis
är blefwin, medan han blifwer oss intet tilhanda sänd. Och ty wij märkie, af
Jacob Pontussons utskickade, som hijt til oss kommin är, at du äst stadder i Wij-
borg, Då hafwer du fuller utan twifwel sedt, hwad Jacob Pontusson hafwer
skrifwit oss til, och endoch wij ikkie kunne tro, at Ryssarne skole hafwe waalt
Konungen i Påland son til Storfurste, uthan hållet dårföre, at de sådant
sprijde ut, på det, at de kunne dår med få både Påläckarne och wårt folk
uthur Rijssland. Men så äre wij nu tilsinnes, at late komma mere folk hijt
til Jacob Pontusson, som på al förfall skole blifwe dår wid Gränsen.
Och sände wij nu Samuel Cobronn hädan, med så mijckit folk som du af
ihurlagela hedal hafwer til at se. Wij hafwe och gifwit Hendrich Rönner
som i befalning at opmane alt thet finske krigzfolket, som dår är hemma
i landet, både ryttere och knechter och late dem och komma til Wijborg.
Så hafwe wij och sändt Råkenberger åt Norlanden, som skal opmane alt thet
Norlendske krigzfolket och late dem och komma dijt alliest ähr och nu
Bringlis ähr kommin med ethusendt man som och skole skijndas dijt. Til
Nils Kijl hafwe wij och latit skrifwe, at han skal sände alle de penninge
han dår af landet kan komme tilwäge dijt til Wijborg til folket, at the kunne
hålla det willigt med. Och ty Rijske sändebuden Smirnai Olitzariwitz Ot-
tropin, och Fiecho Gregoriof, som här hafwe warit, de äre för twå dagar sedan
dragne hädan, med Hans Boijr, och Johan Jacobsson åt Wijborg. Då wele wij
at de skole blifwe dår i Wijborg wäl förwarade, ty som wij hafwe latit skrif-
we Refwed Rönnesson dår om til, så länge man får se, hwad Rijssarne tage
sig före en Storfurste. Och dår man märkte, at de toge sig någon Storfurste
af deris egne herrer, Då wele wij at desse Rijske sändebuden skole skrifwe
dit in i landet, på det sätt, som wij hafwe gifwit dem underwisning, och wij
sände dig copie af, och dår med skole de sände deris egen folk eller någon
wiß af theris sälskap in i Rijssland, och late wete at wij wele hafwe igien
under Swerigis Crone Woka, Kexholm, Nötborg, Koporien, Jama, Iwanogråd, och Gångdo,

som tilförende hafwe waret vnder Swerigis Crone, Och att Rysserne wele dett op drage oss, Då wele wij wijdare hälpe dem emoot theres fijender. Befalle förthenskuld, att när the ahnkomme dijt til Wijborg, att du håller dem förre att the ställe sådant i wärket. Och effter wij åstunde weete, huru dett är med Ladoga, om La Vile med Frantzoserne är där ähn ihnne, och håller the befästningen til troghen hand, eller om dijt är kommit finskt folk, effter som wij screfwe Jacob Henrichsson och Arfwed Tönnesson samst til om. Och där så woro, att La Vile ähn woro där opå, Då hafwe wij gifwit Johan Jacobsson i befalning att drage dijt med wårt breef til honom, och låte honom weete, att wårt folk är förhanden. Och hafwe wij tilsagt forbe:te La Vile, vthi samma breef, att bekomme al den Rästh, som han och hans folk hafwe til att fordre där i Wiborgi, penningar och Kläder, hwilket ihnnan fåå dagar skal komma dijt med Augustino Cassiodoro. Och dijt skal han giöre ett vtskått, af sitt folk til att annamme samme Penningar och Kläder. Wij hafwe och allieest tilsagt La Vile, att the som med honom woro, att ihntaga Ladoga, tingu tusend Daler til föräring, hwilke wij dem på Wexel häriffrå wele låte öfwerscrifwe, antingen ådt Niderland eller Frankrijke, när the schicke någon af theris medel hijt, som samma Wexel annamme. Befalle förthenskuld, att du och scrifwer honom til wid samma Bärtat, på dett wij måtte fåå honom där vth, och finskt eller Swenskt folk i staden igjen. Och kommer du dig fuller ihog, att wij hafwe långe sedan scrifwit Arfwed Tönnesson til, att han skulle slå där en Skantz wid Nijen, weete doch intet, om där är ähn något giort där til, men hwar dett woro än ikke skedt, Då wele wij ändeligen, att thet för effter ahnså sker, och så Skantzen blifwer där slagen. Och effter wij hafwe Accorderet här med the Lifland ske Rijtmästere, Hendrich Wrbunder, Fromholt Patkull, och Reinholdt Boyhöfden, att the skole här effter nyde för förlähning, därpå wij hafwe gifwit dem wåre förläningbref, Och hafwe the lofwat att the före wer- kunds tijd, effter the hafwe fått förläningen ihn, skole wara med theris hästar i Lif- land. Hwarföre befalle wij, att du med din scrifwelse förholler dem där til, att Wrbunder och Boyhöfden i rätten tijd ställe sig ihn med theris hästar ådt Lifland. Men Fromholt Patkull, han skal med sine Rijtare begifwe sig dijt til Wijborg. Deste du således effterkomme will. Wij bud befallandes. af Stockholm den 6. Novembris åhr 1610.

Carolus

Dette är den Stormächtigeste Högborne Konung och Herres Konung Carls den Niondes med Gudz Nåde, Swerigis Göthis, wändis etc. Willie, att the Rijske Sändebuden Smirnaj Jelitzarwitz Otrepie, och Fiacho Wagorwitz skole förrätte när the komme til Wijborg.

Först Scrifwe ihn i Rijssland, Såsom och sände en wiss af theris eigne tiener ihn i Landet til att förnimme, hwem som nu är theris Storfurste, och där the förnimme, att Rijsserne hafwe walt en af theris eigne Rijske Herrer til Storfurste, Då skole the scrifwe honom til, att han tänker til, att hålla, hwad som den förre Storfurste Wasili Iwanowitz hafwer tilsagt H: K: Ma:t både opdrage H: K: Ma:t Kexholm. Såsom och låte H: K: Ma:t bekomme vnder Swerigis Crone desse befästningar som tilförende för någre hundrade åhr sedan, hafwe hördt Swerigis Crono til, som är, Iwangorod, Kexholm, Nöteborg, Coporia, Jama, Iwanogrådh och Augdo, och där the dett giöre wele, Då wil H: K: Ma:t hålle wänskap med theris Storfurste, och hälpe den rijske Nationen widare emoot theris fijender, och hälar.

Til thet andre, Hwar och så woro, att the än ingen Storfurste hade walt i Rijssland, Då skole the skrifwe dett Rijske Rådet och regerende Herrer til, dett samma, att wille the afstå med samma befästningar och ihnrymme dem oss och Swerigis Crone, Då wele wij med al wår Macht låte hälpe dem, och hoppes att frije dem ifrån theris fijender.

Til thet tridie, Hwar och the märkte, att the Rijske Herrer wele wälje sig någon vtländsk Storfurste, antingen Konungens Son i Pålen, eller Crimiske Tattarens Son, Då måge the scrifwe dem til, och afråde dem så dant, Ty thet är intet för theris bäste skuld, vtan thet Konungen i Polen sin Son där ihn, Då är dett förintet annat giort, vtan han wil giöre til intet theris gamble Cherkiske Religion, och fylle och besätte theris Land med Pålacker, och foriage Rijsserne, och giöre dem til ewige träler vnder Pålackerne. Och därföre måge the förmane dem, att the se sig wijsligen före, Ty hwem där kommer til, som blifwer theris Storfurste, Då wil H: K: Ma:t lickwäl hafwe dett igen vnder Swerigis Crono, som där til af ålder legat hafwer, som är: Iwangorod, Kexholm, Nöthborg, Coporien, Jama, Iwanogrådh, och Augdo.

Denen Copir ahn Kom
und Ihrem Rö: ß: ihrs
S: K: Mat; den 13. De=
cembris 1616.

Carl then Nijonde medh Gudz Nådhe, etc.

Wår gunst, och nådige willie, och benägenheet medh Gudh etc. tilförende. Wij hafwe Fader Niesson, latit scrifwe tigh til, nu nyligen bådhe ifrån Stockholm och ifrån Gripzholm, och sände breffwen ådt Wijborg, ådh wij hadhe förnummit, att du war där stadder. Men igår kom en ifrån Narfwen, som wiste berätte oss, att du äst stadder widh Käxholm, och achtar digh ådt Wijborg igien. Hwarföre sände wij tigh här, medh Jon pijpare, af de förre breffz ihmerhold til hande. Och efter wij märkie, att dät är ännu stoort tumult widh Rysland, så att de ännu intet äre ense, om någon Storfurste, och wäre fuller, att dät intet så snart kan skee, att de blifwe om någon Storfurste ense; Doch hafwe Ryssarne utspridt om Konungens i Pålandh son, att han skal blifwe walder til deras Storfurste dät är intet annat giort, ähn för den orsak skuld, att de wele där medh til att locke Polackerne, så wäl som wårt folk, där medh uthur landet. Men wij hafwe scrifwit Jacob Ponthusson til, att han skal förhålle sigh där på Gränsen, medh wårt folk, doch i Ryssens Land, och uthrätte hwad han kan, så länge man seer, hurru dät wil aflöpe, och hwem de tage til Storfurste. Och hafwe wij för någen tijd sedan sändt Lasse Anundsson, ifrån Stockholm, medh Fotfolk, Helsingerne, Wärmlandz och Bandtz Compagnij ådt Wijborg, hwilke woro trehundrade starcke. Ytterligare wänte wij och skal wara alredde sin kos medh, Andreas Boosenb och Daniel Drisunds Soldater, så wäl som och Radtwans, och Bandt Kaflos Ryttare hwilke äre tilhope, fijrahundrade Otatije Man, Hans Räkenbärger hafwe wij och sändt ådt Nyland, att han skal forder op alt thet Nylandske folket. Och Lagha så, att de til Julatijdh, eller strax där efter, äre widh Wijborg tilstädes, hwilke och blifwe til Nijohundrade Man. Och hafwe wij och sändt Hendrich Tönnesson utöfwer til Finland, att opmane alt thet finske folket bådhe Ryttare och Knechter, som i Finland äre; Så att wij hoppes, Jacob Ponthusson, skal blifwe temmelig stark. Och wele wij att han skal som förbe:lt är, förhålle sigh där på Gränsen och försökie sin lycke för Käxholm och Nöteborgh.

eller vträtta hwad han kan, så längie til dess man skal förnimma,
hwem som blifwer deras Storfurste, och hwad wij skole hafwe oss til thenom
förse, antingen wenskap eller fiendskap, heller om Rysserne wele stad-
fäste friden som wid Teusin Anno 95: emillan Swerige och Rysslandh
blef oprättat. Wij hafwe och latit skrifwa Nils Kyl til, att han
alle de penningar han kan klå och få tilhope, där af landet, skal
lata komma dijt til Wijborg, som på krigsfolket skal anwändas.
Här ifrån wele wij och med aldraförste sände en ahnsenlig summa
Peng[ar] dijt. De ryske sändebuden Dmitraj Filizarowitz Otregau, och
Fiacho Wasilwitz hafwe wij för än wij drogo ifrån Stockholm
affärdat åt Wijborg, där de skole blifwa, så längie man får se
hwad Rysserne tage sig för en Storfurste. Och hafwe wij talat med
them, att hwar the märkte, Rysserne tage sig en af deras inländske
herrar til Storfurste, som de menade, att antingen Mitzlofski, Wo-
rodinski, Romanof, eller Schaletzin, skulle komma där til, Så
skulle de ryske sändebuden, effter som de oss lofwat hafwa, sände
deras tolk där ifrå, och skrifwa them til, att hwar de wele lata oss få
igien vnder Swerigis krono, Kola, Nyenholm, Nötteborg, Koporien
Jama, Iwangrod, och Augdå som tilförende hafwer warit vnder Swe-
rigis krono, Så wele wij komma them til hielp emot deras fiender.
Och effter wij märkie, att du achter dig vtöfwer til Wijborg igien.
Så befalle wij att du talar med samme sändebod här om, att de
ställer i wärkiet, och lät oss iempt wete hwad kundskaper i ffrå
vtur Rysland, att wij där effter kunne rätte wåre saker. Gudh
befalandes. Af Eskilstuna den 17. Novembris ahr 1610

Carolus

Dem .. Zayis abschiden und
Moriz Zizböthen den 18
Decembris 1610.

Kongl. Ma:tt till Sverige Wår allernådigaste Konungz
och Herres trogne Män och tienare, De edle Walborne och
Ståthallare på Wyborg [illegible] Wälbördige Her Jacop Ponthusson de La gardie Rijkzförste,
Arfwed Tönnesson til Tinsterby och Tönne Görnsen til Hoffgård, och
Månß Mårtensson Felt Secreterer, Minn synnerlige bre-
fvrdrare, och tilförsende gode Wänner tienstlige och
wänlig-

S. Ett Ewinnerlige helsen, samptt önske mere kiärtt och gött jagh förmå, medh Gudh Almechtigh med altidh tillförenne. Dernäst all godh wälmågan flitigh tilönskan, och wänligh tacksäyelse för alt beuijst gott, Vedh iagh altidh gierna igen förskylla. Wälborne Herr Jacob, Brodher och tillförlåteligh godh win, jagh kan min Brodher wänligen icke förhålla, hvar sedhan K: M:tz höghloffligh ihugkommelse är nu hädan kallat af thenne werlden, Gudh H. K. M:tz siäl nådeligen bewarat, och förliene Kroppen en frögdefull Vppståndelse på then yterste dagen, Då äre Rijkzens Ständer till Nyköping församblade och hafwe der samhälligen med deras M:tz min Allernådigste Drottnings, Så och H. F. N:des Hertigh Johans, Rådh samtyckt och fulbordan, kårit och uttkorat then stormechtige Höghborne Furste Herr Gustaff Adolph, Sweriges Gothes och Wendes Arffurste, Min nådige Herre, för Sweriges Regerande Herre och Konungh. Der emoot H. M:tt alle Ständerne samptligen, och hwart och ett i sinnerhet, tilbörligen försäkrat hafwe, Och effter iagh intet twifler, att min brodher ju gierna skall wele wara vnderrättat, om thet som här vnderstunden förlöper, Och min broder dessemillan, kan icke brukat [illegible], nu hafwe någon tijdz fördrijff, Så sänder iagh min brodher en afskrifft af thet beslutz, som här äre oprettat, Såsom och af den försäkring, H. K. M:tt hafwer gifwit alle Ständerne, och af Priuilegierne som Adelen äre stadhfäste, Allenast fördenskull och detta Rijkzens budet med samma tijdh som H. K. M:tt afcomponerat, och hwart förden skuldh någon längre opeholler, till dess man sigh hwar [illegible] wille först lijsa af, Och så hwart han wer beslutet, Då hafwer H. K. M:tt hijthåt honom Audienz och så, der [illegible] honom på hans wälfärd och skriffwelser, effter thet sätt och form, som desse medfölliande Copier utwijsa, Hwilke iagh min broder, effter K. M:ts nådige befallning nu tillskicker, Så thet min broder der om nu tilbörligen blifwe underwijst, Och effter nu Sidher Sidderson, skall mera budet här ifrån och till Stongården följachtigh, och sedan begifwa sigh strax dijt igen, Då twifler iagh intet, att min broder giör migh så mykit till wilie, och lather migh ~~[illegible]~~ dess orth tillhanda, och budh [illegible] der kan hafwa nu at förmoda, [illegible] som längie haf- [illegible] och ähr, Och ähr der nu [illegible] [illegible] H. K. M:t [illegible]

und sitt folck, Gudh der högste mindighet K. M:t och H. F. N:de och alt wårt folck nådeligen bewáre, och giöre ett gått bijstånd, Ty hijnder hafwe wij nogh och förmånge, Man så måste wij trängie oss igenom Dedh bäste, Gudh gifwe oss nådh till, När Broder hör igen om thysz folck berömpt hans Flörich, som kom ifrån Rijssen, och till dijth under Karlholm, han hafwer förmeent att hans hijster skall wara: Fambligen, Och befaller fördenskuldh K. M:t att iagh skulle skrifwe min brodher till, på samma handel wägna, om mijn Lägenheet gifwe sigh, att min Broder kunde få hanum der ifrån, och till Nougården, Och efftter han här mijkit til binder sigh, att ärlo lagh brucke sigh här uthi Cantzeliet, för ein Tolck och Translator, och iagh icke sämmerligen kommer till honom, huadh han hafwer förr warit eller huadh han kan, wara till troende, Derföre begiärar iagh wänligen af min Broder, Du wille giöre migh så mijkit till willie, och gifwe migh een underrättelse om hans Lägenheet, Och huadh K. M:t skall hafwe sigh till honom att förse, heller om man honom någott förtroo skulle, Ty han skrifwer sigh altijdh till min broder, och seger att min broor wet om all hans lägenheet, Allenast hafwer han fuller, så mijkit iagh förnimmer förhöllier nogh, Man om han hafwer giordt den någott wet iagh icke, Om dette hafwer iagh nu med denne Lägenheet, icke kunnet förnumligha, att skrifwe min broor till, Och är altijdh öfwer bödigh att giöra huadh iagh kan tencke, att wara min broor till tienst och willie, Och önskar huar så Gudhs tröstelse, att wij måtte få ganske thalas medh medh helsen och sundeet, Och befaler min broor och alt hans följe, i Gudhs nådige skijdd, till all Siälz och Lijfz lång lige wälmågo. Aff Stockholm den Februarij Anno 1612.

D. E. B. A.

Axell
Oxenstiern mp.

Kiäre Broder, den 6 Feb. [illegible] K. M:t [illegible]
[illegible] [illegible] den [illegible], [illegible] den [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] att [illegible] der [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
K. M:t [illegible] att K. M:t [illegible] [illegible] [illegible] till
[illegible] K. M:t någott [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] den 11 [illegible]

I [illegible], Men [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] igen: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible].

828

K: M:ts och Swerigis Rijkes trooman och öfwerste Fältherre
uthi Rijssland, den Edle och Wälborne, Herr Jacob Pontusson
de la Gardie, Frijherre till Eckholm, Herre till Kolkaes
Runsöö, Min tillförlåtelige godhe wän och Brodher [illegible]
[illegible] och

Wänligen

11. Apr. 1613.
Oxenstierna

4

Min broderlige och wänlige helsen, samt [illegible] hwads mere kiärt och
gått Jagh förmå, medh Gudh den Alderhögste nu och altid tillförende. Wälb-
borne Herr Jacob, Broder och tillförlåtlige godhe wän, näst all wänlig
och flijtig helsningh, betackar Jagh min kiäre Broder wänligen
för alt beuijst gott, dett Jagh i lijka och all annan måtto, wälwilligen
och gierne igen förskyller: Och lather min K. B. här medh wänligen
wetha, migh haffua den 23. Martij nästförleden, bekommit min
K: B:s skriffuelse Dateret Nougården den 17. Januarij i detta
åhr, medh Berger Rijssetolck; Den will [illegible] min K. B:s breff
på åtskillige tijdher, Och hadhe Jagh [illegible] efftter [illegible] lägenheet
sigh haffua begifuit, welat i lijka [illegible] K. B. medh
mine breff, och honom [illegible] tillstånd på [illegible]
[illegible] skriff[illegible] kan och [illegible] såsom migh
min K. B:s [illegible] altidh [illegible] welige och
kiär[illegible] efftter Jagh [illegible] multitudine & dif-
ficultate ähr [illegible]ret, fördenskull [illegible] migh till min K. B. wänligen,
att han [illegible] min [illegible] eller [illegible] wänlige
omgängelse och Contraherede wänskap förgätenheet, uthan min olä-
genheet, tillskriffuer: Och [illegible] Oloff Jacobsson [illegible]
haffuer sin uthståndningh här ifrån och till min K. B. haffuer Jagh
icke welat lata honom uthan detta mitt breff affaresa, Och dett Jagh
gerna detta tillfälle min K. B. [illegible] hand [illegible]
[illegible] och allenast [illegible] tillstånd, [illegible]isere wäter.
Och till dett [illegible], Belangande [illegible] skriffter haffuer
inhafft, och min K. B. skall wara förkommit, att han medh flijt
trachtar dett samme att laggia under Cronan: [illegible] att
[illegible] efftter som Jagh dett icke hallar [illegible]
haffuer, Ty alldenstund han haffuer [illegible]
att Jagh att honom skall [illegible] lijka, [illegible] dett haffuer, Och

25

hafwer Jagh dett wäll förnummit, att han menar, huar han wille taui,
te medh min B. och hans Söster, der till han doch sielff sigh ingen
lust hafwa, att han wäll kunde disputera sielff. Och ändoch
han then tijdh [illegible] bleff hemma [illegible] och giffter, icke effter,
laat min Broder och hans Söster wijen termin att slijta derifrån,
Så kan min B. wäll tänkia för huadh orsaak skuldh, men hans
[illegible] hafwer mijst [illegible]. Och effter min B. hafwer
mijst i förleden åhr, så lenge mistedt, troor Jagh mijst att
min B. icke heller skall [illegible] förtryckt öfwer den dräg,
mål; Och thess förutan ändoch min B. ähr skrifwet wijen honom
och förtreett aff Skrifften, Så håller Jagh dett doch derföre,
att min B. wäll skall hafwa lärdt för [illegible] skuldh pati,
entera Och privatas iniurias publicis utilitatibus Condone,
ra. Men att min B. begärer, huar wijen emill eller orättig
[illegible] kunde: så måste bliffwa förbracht, att Jagh den
wille förkomma, och så laggha, att der till icke måtte wijen twe
ställes. Och så måste begärer Jagh wänligen, att min B. wille
bära till migh den tillförsicht, att Jagh altijdh skall wara [illegible]
[illegible] och [illegible], att giöra och ihughkomma huadh Jagh
weet min K. B. wara till gagn, ähr och wälbehagh.

Vnder förnimmer Jagh af min B. Skriffwelse, så wäll till
H. K. Mt. wår nådigste herre, Vijsen migh att min B. hafwer be,
kommit K. Mts Skriffwelse om en br. Hindrich [illegible] som
hijt förskickat skulle, Der öfwer min K. B. sigh högeligen undh,
skyller, Huar oppå Jagh min K. B. till att wänligitt svara
icke kan effter [illegible] lagh, att samma breff ähr [illegible]
och i min frånwaru utgångett och genom Skriffwelse förser
de min K. B. tillskriffwett, Och H. K. Mt., så wijdt min B. [illegible]
nådh kommer, [illegible]: Ej att icke min B. [illegible] herr
Johan delagardie der medh hafwer [illegible]. Huilket

sigh der af förorsakade, att samma Hindrich [illegible] hadhe tillförin,
de tient här i Riket för en Capitein, och sedan slagett sigh i [illegible]
[illegible] till Konungen i Danmark och bleff [illegible]
fången på Öesell, sedan förskickat derifrån och till Åbo, Huilken
sedan han war kommen till Åland, [illegible] Jöran [illegible] honom
tillbakar till Åbo. Så effter H. Mt. [illegible] på den tijdh [illegible]
effter honom, på dett H. K. Mt. måtte af honom [illegible] hafwa
och allenast [illegible] till Stockholm, bliffwa [illegible] och [illegible],
[illegible], Wijsen och att H. K. Mts [illegible], att en sådan sak skul,
le så [illegible] bliffwa af Ståthollaren förswmmat eller förmi,
[illegible] privat twister skulle underlagt, Der oppå förnimmer
Jagh samma breff wara utgångett Och doch genom Skriffwelsen
[illegible] till min K. B. som doch der medh ingen [illegible] war
förskickat. Min Broder wille [illegible] icke misstänkia
migh deruthinnan, Effter som och H. Mt. migh nådigst befalett
hafwer, min B. här om att underrätta.

Huadh anlangar och beswär min K. B. hafwer i förleden beswärlige tijdh
i Rijslandh hafwer, och doch likwäll genom Gudz nådige tillhielp
alle difficulteter öfwer Mannighligh förhopning och tanke wijen
[illegible], [illegible] och genom sitt Manlighe och
försichtige förhollande affwändt fienden ifrån Finlands och Lijfflands
gräntzer, Och allenast giordt Swerigis Namn på de orter berön,
ligit, och medh Gudz tillhielp giordt then icke ringe [illegible] medh
lägenheet, att förmeera och [illegible] Swerigis gräntzer, Dedh är
K. Mt. wår nådigste herre, Så och oss alle och Swerigis Inbyggiare
[illegible], Och hafwer min K. B. [illegible] för,
ständigt [illegible], som en [illegible], medh [illegible] att Judi,
cera [illegible] sigh [illegible] och [illegible],
huilkett ähr en orsaak att Jagh migh förundrar, huarför min

Käre Broder den mening hafwa hafwer, såsom hans trogen
tienst och wällmeningh, hwarom hans missgiärnet tillskyndin
och ewiga åtskilning skulle emotstudd är tagit als för
dy att Standerne här i Nougården hafwa bewijst och ...
H. F. N:dr Hertigh Carl Philip för deras Öfwerhufwudh effter som
min B. ... till mig här om ... wijsligen rö
ner, och sigh dessförinnan emoot H. K. M:tt här öfwer till deras höge
nedskylla: Eij hafwer min B. giordt sigh den tankan,
att hans giorde tienst och wällmeningh icke skulle warda tack
nembligh. Wchr dett berättar om Richardt ... medh
sigh hadhe, så hafwer min B. icke wist förstå H. K. M:ts skrif
welse och dess meningh, hwilken här ... icke att
H. M:tt skulle draga någon misshagh till dett som giordt war,
Alldenstund H. K. M:tt nogsampt kunde sehe, att som alle ...
gåendes på den tijdh förwändt, stodh icke annat till wägh,
på framgått man något på den ... tankte att tillwinna;
Sunderhet hos dett sielfswåldige Barbariske och Regeringz
löse folket, förutan andre orsaker som här icke behöfwes att
uprepas: Uthan effter H. K. M:tt hadhe kommen till sijnde
skrifwit dett Nougårdske härskapet till, medh deras ...
skickade Johan Jakowsky, att H. K. M:tt sigh deras Regering
wille opptaga, och sedan Sundebudhen ... sitt Konungs och
icke hadhe någon expres Instruction om H. F. N:dr Hertigh
Carl Philips (: hwilken nu ... i begynnelsen
någon fullo på H. F. N:drs ...) ... H. K. M:tt en lång tijdh
fullenteras hijt, och hwar dett Interregnet icke hade hindra
kunde till ... wäll hafwa hände att H. K. M:tt sigh i ...
gen ... till ... begifwa hadhe, ... på ...

eller på H. F. N:drs wägnar medh de Nougårdske att tractera,
Men sedan de Danske blifwit så osämjendelige och fördeligen
Leffsborgh och Elfsborgh angripit, Då sigh H. K. M:tt will förse att
H. M:tt icke kunde här ifrån undkomma, och lät sigh för denne och
flere orsaker skull will behagha, hwadh af min B. och dett
Nougårdske härskapet på H. F. N:drs wägnar, war Contraherit
och slutit, hälst medan H. M:tt nogsampt förmerkte att som
kan i dett förnämbste Rijkeland, bättre medh längre tender
H. F. N:drs wägnar, än under H. K. M:ts, uträtta kunde. Men
att H. K. M:tt skrefwer min B. till, hwadh betraktande H. K. M:tt
i sådant förste hafft hade, skedde allenast i den acht, att oss
ter min B. deras Rijkes Stat och tillstånd icke så noga weeta
kunde, särdeles nu i thenne tijdh, sedan H. K. M:ts Salige Kiär
Herr Fader (: Christeligh och höglofflich ihugh kommelse:) afsomna,
de, och hwar ähr min B. genom bewisligh något kunde förfahre,
så ähr de som här emellan wore och tijdender föra, icke af den
Discretion, att de sådant Rådelige och i grunden förstå, icke
heller af den qualitet, att man dem sådant förtroo eller up
täcker kan, Fördenskuldh hafwer H. K. M:tt welat min B. i
så måtte underwijsa, Så dett effter samme sak och Krigz
wäsen i Rijslandh ähr på H. K. M:ts och Swerigis Crones Undkost
nat, särdeles i denne Rijkeens olägliga tijdh begynt, och här till
dess Ähra lofft wäll tillfölgdt, att min B. deste bätter måtte
weta, att hwenga sedan effter deras Rijkes Stat, Så och gagn
fördeel och bäste, alldenstund man uthi sådanne fall, sigh aldrig
nogh nyttligen försee kan, och hwar och en wäll tanckar po
litiskt och förnembligast ... så för all ting måste se
på sitt egen Herres och Fädernes Rijkes Securitet och för sorg
ring, så nyckia iusto titulo ske kan, och så hielpa under, ...

man: framtijdhen kunde wara den sielfwer, som ~~jag~~ man [illegible]
per och hindrar, [illegible], och om möjeligit wore på all hu-
delse ifwerläggia, alldenstund fredh och ofredh, wänskap
och owänskap, skifter sigh emillan Konungarijken, land och
furstendömmer emillan, och wänder sigh medh tijden och för-
sommer icke annorlunda ähn wäder och [illegible]. [illegible] hafwer
warit om [illegible] huarföre H. K. Mt. [illegible] Skrif-
welse, [illegible] gunstig och nådigh meningh till min B. haf-
wer [illegible]; Och will Jagh will önska att Jagh måtte
hafwa lägenheet och tillfälle, medh min B.: sielf och munte-
ligen att tala, Så länge Jagh [illegible] kunde min B. wara till
stånd och dess omständelige willkor beweta, Medan Jagh
sådant icke för [illegible] huarken här eller medh skrif-
wa. Men efter H. K. Mt. hafwer ämnat att bruka min
K. B. på den Nijborgske handelen, så kan min B. där desto
bättre om alle saker blifwa underrättad. Men ähr mögen
annan som min Broder berättad hafwer, att H. K. Mt. skulle den
[illegible] till H. F. Ndt. medh, Då måste den samma, ehwad dedh och
ähr, icke hafwer; eller måste [illegible] sin willie här, eller
allenast wara [illegible], alldenstund dedh [illegible]
[illegible] ähr, om huilken icke allenast bör wara, [illegible] kan till äfwen-
tyrs hända, att den samma hafwer möget [illegible], Och dogh iche
mist möget troligit eller medh bestånd att framburi: Min
B. wille alldeeles hollet derföre, att Jagh så mijkit migh står
tillgiörande, hwad K. Mt. min Nådigste Konungh min B. skall all-
tijd skall och will till dedh bästa [illegible] och gierna efterwär-
kwidh min B. kan lända till [illegible] eller [illegible] Landz
sådane [illegible] till dem dagh, aldrigh medh [illegible] hafwer
warit på [illegible], Ehen H. K. Mt. hafwer sigh min B. [illegible]

[illegible]

wij gunst och nåde [illegible] behållet. Sedan att H. F. Ndr. [illegible]
första komma till Nijborgh [illegible] hafwer warit [illegible]
het, Och hoppas iu ännu [illegible] att H. F. Ndr. skall [illegible]
till [illegible], [illegible] ähr [illegible] Mts. [illegible] och H. F. Ndt.
[illegible] sijst [illegible] Och sedan skall där medh
ingen [illegible] blifwa [illegible] så mijkit
möjeligit ähr, Landz [illegible] och [illegible]
Jagh [illegible] icke [illegible]. Allenast att min B. migh
påminner om Instructionen för Commissarierne, och att den må
blifwa icke för högdt [illegible], och synnerligen den [illegible]
[illegible] Contract [illegible] om will Jagh efter H. K. Mts. nå-
dige befallning, så mijkit Rijksens lägenheet, [illegible] Rijkssens
för [illegible] medh Stat tillsäga [illegible] att min B. skall
sigh dedh [illegible]. Och ähr H. K. Mt. icke heller till
sinnes att [illegible]
[illegible] för sin och Rijksens [illegible]
skuldh, icke [illegible] Men [illegible] will medh
dem handla, Dess skall min Broder här om [illegible] blif-
wa [illegible] underrättad.
Huadh Officerarnes [illegible] till Krijgzfolkens medh
kommer, där om will Jagh gierna giöra min flijt, att [illegible] medh
första på möget sätt må blifwa Contenteret, och allenast skall [illegible]
[illegible] Bestallning medh första tillskickat, Men att min B.
begiärer att [illegible] icke må [illegible] under ähr skall
som [illegible] till [illegible] efter Recompens för deras tienst ähr
[illegible] wärden att de medh [illegible] och [illegible]
[illegible] Och befalet att [illegible] betalning; Rijss-
landh [illegible]
[illegible] Så ähr migh [illegible]
[illegible] skulle [illegible] hafwer [illegible] icke [illegible] att [illegible]

ständigh Man, som någon en stadh hafwer warit kunnigt
skulle den så fåfängt hafwa fälla lagha, mycket mindre än
den som fordrat hafwer, kunde hafwa warit i olyckligh tijdh
förmögenheet importun, och där aff i hastigheet förwärfwat någon
ordh, äfwen dedh migh owitterligit är; Men att alle de som
ifrån Tyskland äre komne, icke äre sålunda som dedh sigh wille
borde, Contenterede, dedh hafwer sådanne orsaker, som man
ingen kan undfly; Konungliga Rijkzens oförmögenheet
uthi hwilken Rijket genom desse långlige och åtskillige krijgh
~~råkat~~ wardt är, därdelst nu i denne Danske kriget, där landen
äre bådhe aff fienden, så och wåre egne durchtågh så uthödt
och förderfwat, att hwar kriget längre hade på denne sijdan
warit, hadhe man aff några landzänder ingen hielp eller
kunna haft att förwänta. Dessförutan är ifrån Finlandh
sijdan icke den ringeste penningh sijt öfwer kommit, dedh
sedt att min B. will kan besinna hwadh underhållet och
Gumpstiern (?) på denne sijdan till landh och watn, hafwer måst
ahnwändet. Tij man här icke hafwer twiit om en dagh (?),
mygh eller Ewer (?), hwar Krijgzhäret hafwer ahngått Cronan,
landh och Rijket. Då är och swårt alle Cronegodzet antingen
försålde, bortgifwne eller förlänte, myckit i Swerige,
Men alt förmögheet i Finland, Då att där icke så myckit är
behållit, som man kan hålla besättningarne och deras be-
spisningh medh. Och är så nudt ~~[illegible]~~ krijgshädt medh Cronan
gen, att ingen lagar sigh någe, mycket mindre han står hwalle
Godsen, eller och itt minste Bool uthsläija i Finlandh. Och
ändoch H. K. Mtt will hafwa gratificeret några där ute, Då
blifwa de dedh likwäl nu så många, som där uppå fordra,
att H. K. Mtt och Cronan icke längre kan där medh besinna
utan nödgas några deras begäran att affslå; Och ändoch dygh

ingen tumsaker om dedh bewär, som min B. aff dem må
för dedh de obehalte äre wordne. Då nu min B. ähfwenlige
twå, att hwar begeringer hade tillsagdt, dem alle att Conten-
tera, skulle ingen dijtur blefwit här ifrån wijst. Ighen
Gudh är witterligit hwadh besvärligheet H. K. Mtt först och
främmst, sedhen andre som en saker på H. K. Mtts wägnar
hafwa warit betrodde, hafwa i desse förledne krigh äre,
måst utstå. Men så förhoppe migh mz Gudz hielp att
man kan nu framdeles efter denne dagh någe bätre medell,
Efter wij nu på den danske sijdan dess Gudh loff, hafwa
kommit till någon tryggheet igen. Hwar förderfwkulle
någre här efter komma till min B. som dijt äre klagat,
Då will min B. icke hålla stilla alt twå till hwadh de säija,
Och i synnerligha mycket Rijkzens oläglighet, efter
man will som andre konungarijken, som mindre krijgh
hafwa fördt, likwäl warit så wäl, att de icke hålla all
tijdh kunna till fijllest aflöna krijgzfolket, och stiller
hwar och een nöijachtight tillfridz, Och kan will underrätta
dem hwilke, att dem mist klagan, hafwa där minst orsak
till.

Belangande Rijkzens tillstånd på denne sijdan, Då hafwa
wij nu genom Gudz nådige tillhielp slutit en fredh (: hwilken
kan blefwit den 2 Martij på grentzen stadhfäst) medh wår
granner de Danske. I så måtto att oss är blefwit och såsom
igen skulle restituerat och wij där emot uthlaggia dem
Tijr tunnor guldh. I medlertijdh skole de behålla Elfzborg
medh dez mist underliggiande häradh till underpanta,
Men Gottland och Öland äre restituerat, Undantagandes
fästet, och aff hwadh Gottlandh under H. K. Mtt och den
rijges Crona. Och ändoch samma fredh i någre måtto falle

ähr och besynnerligh. Du haffuer men doch att tänckie och
wälldt, nödgat att vthwällia dedh som ringast haffuer hå-
tet effter tijdzens läägenheet. Ty och wanckelbart [illegible]
och omögeligit, när i denne Rijkens [illegible] [illegible] så
en Krijgh på bägge sijdor, och haffuer Rijkens Krijgzfolck så
fuller sijnskildt, att den eena hopen aff den andra på
händelse ingen bijstånd hafua att förmodh. Du och för andra
orsaker skuldh, häller en part ähr allmän [illegible]
en part hos dem som Rijkens läägenheet weeta, icke fördel,
de. Huadh sielffue Contracten och förbundet widkommer
dedh will Jagh min K. B. här nijst medh läägenheet tillskicka
så dedh han där vthur en [illegible] min förståndighet
bliffue. Jagh later och min B. weeta att en Öster Rijksk
Frijherre be:dt [illegible] giffuer sigh vth för en Regementz
Öffuerste, och [illegible] men Tydske Soldater, Och haf[uer]
nu i förleden Sommar tient Konungen i Polen, så och
[illegible] J: Rijßland, Och seger sigh nu ligger på Litowske
gräntzen, på [illegible]. haffuer sin tienst E. M:t
[illegible] praesenteret genom en sin Slechtinge som sigh
kaller [illegible], och en Finsk Adelsman be:dt [illegible]
som haffuer denne tijdh förhollet sigh i Finland, Men eft-
ter nu ähr fredh giordt medh de Danske, Och E. M:tt icke will
läthe mera främmande folck i [illegible], ähr E. M:tt kan skönia af
när [illegible], Dessförutan ähr denne Öffuersten (: såsom
han en Öffuerste ähr, där en man twiffler :) tillbudh någ[on]
tijdh Suspect, därföre att han ähr en [illegible] och [illegible]
aller hans Soldater, ähr och så under de [illegible]
[illegible], Och i så [illegible] bådhe han och hans Slechtinge
[illegible] som [illegible] ähr en [illegible] Jesuiter ähr en Frijherre) [illegible]
under de [illegible] och Consequenter [illegible] så

Cronans Vasall, hwilket alt och månge andre omständigheter
giöra deras tienst ganska misstänkt, där at E. Kgl. Mt. hafwer
fördenskuldh dem afskaffat och deras tilbudh förslagit.
Ifrån Polen hafwe wij i desse dagar bekommit kundskap,
at i förledne Martio, then i Warsow hollen en Rijksdagh
på hwilken ähr desse Puncter besynnerligen tracterede,
Om en snar och allmän Contribution at afleggia de Confoederater
de Moscovianer och Cosacker som hafwe legat i Polen i förledne tijdh
och för deras tröst skuldh, uthi och förutan alle Chrono
och Kyrckiogodz, och ställer sigh ännu dageligen. Ordre om
Krijgzfolcks uthföring i Ryssland, och till des Armées om
stillestånd i Lijfflandh. Men på ähr ess icke ännu endte-
ligen hwadh där skall concluderas ähr beslutat, hwilket för-
hoppas dock innan en kort tijd at förfahra, Thå will
Jagh medh lägenheet min G. där om avisere. Dess gånga här
för allmänt rychte, at effter de förnämbste i Polen
icke hafwa welat komma till Rijksdaghen, som särdeles
Castellanen aff Cracow, som ähr den förnämbste i heela Rijket,
så och en hoop andre, och ibland Nicklas Radziwill hafwer
ränt där, så hafwer han nu mera Rijksdagen ähr uphäfwit,
Och skall fördenskuldh Rijksdaghen nu till Augusti Mån-
nadt upskiutin. Och på denne Rijksdagh läret ännu inget
ännu beslutat, hwadh i sanning ähr gifwer tijder medh
dess ähr nog särskilt kunnigt, at han icke effter komma
gamla willia icke afsluta. Och står i Polen sällsamt
till, Så at de ähr så stoor nödh och trångmåll hafwa på
förnimper som wij. Och ähr dess förmögen nu en bullerjan
ewigh och oenigh Stat. Och will Jagh inget lägen oppe-
holla min G. medh denne min vijdlöfftige skrifwelse

nådhe, Wher befaller min Broder här medh i Gudz nådighe beskydd, till all Wälfärd och lyckz bestendighe wällmågo. Broderligen och kiärligen. Datum Stockholm den 11. Aprilis Anno 1613

M. B. E. W. O. B. K.

Axell Oxenstiern mp

Käre Broder, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] min B. mig [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] att [illegible] [illegible] [illegible] så [illegible] [illegible] [illegible]
att [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
dig och [illegible] well [illegible] min flijt, [illegible] [illegible]
mig [illegible] well [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
dig [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Consequentier [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] dig [illegible] min [illegible]
[illegible] [illegible] min B. och [illegible] billige [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] dig [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] min [illegible] och [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]

M

15
836

K. M:tz till Swerigies, Min Nådigste Konungz troo Man
og General Fältherre vthj Rysslandh, den Edle og Wälborne
Herr Jacob Pontusson de la Gardie, Frijherre till Eckholm og
Herre till Kolka og Runsöö, Min Kiäre Broder og till förli-
talig godhe wän, Dette Broderligen etc.

wänligen

Anlångh denn 11 Aprilis 1613
ifrån Her Rijkz Cantzleren

837 1

Konungz M:ts till Swerige Min Allernådigste Herres
trowe Man, Rådh och general Fält öfwerste i Rÿßland Then
Edle och Wälborne Herre Jacob Pontusson dilagardie, Frij,
herre till Eckholm, och Herre till Kolka och Runsö, Min
Kiäre Broder och tillf[…]ligh gode wän, Detta

Broderligen.

16. Oct. 1613.
Oxenstierna

SMin wänlige helsen, sampt hwadh meera kiärt och gått
Jagh förmå, medh Gudz Allzmechtigs tillönskan. Wälbor=
ne herr Jacob, Broder och tillförlåteligh godhe wän,
Jagh hafwer medh Mäster Lars, bekommit min Käre
Broders skriffwelse, därutinnan min B. finner sigh
beswärat däröfwer, att Hendrich Horn icke kan i den
utgifne Instruction, till Ryske tractationen, förden=
gen; Menandes sigh sådant wara skadt till spott och
förachtt, för många orsaker skuld, som Min Broder
widhlöfftigt i sin skriffwelse införer; Hwilket
Min B. och i lijka måtto K. M:t wår Allernådigste
herre wed samma meeningh, ehuru wäl medh andre
ordh, tillskriffwit hafwer; Därudhi Käre Broder,
Jagh fast ogierna och nödigt hafwer förnummit, att
min B. sigh öfwer den sak så högeligen som Jagh
förmärcker, skulle förargha; Och förden skull will
wille önska, migh något gott tillfälle gifwas måtte,
medh min B. där om Mundtligen att tala, I denste=
den Jagh konteligen, och icke såsom dett allenast skee borde
och kunde, skriffwa måtte, alldenstundh hwar Jagh oft
sielfwer grunden, medh Min Broder där om discurera
skulle, icke något lämpligit breff eller heel tractat
skrifwas måtte, Och att min B. nätteligen må för=
nimma hela saaken, will Jagh dett således till att

nådligest hwar, på Min Broders skriftelse, hafwer
förklarat. Att Hendrich Horn ähr min B. wij
Instructionen förwägrat, doch ähr i den ringeste måtto
min B. till wijdare förnöyt (?), [illegible] eller förklaring,
icke tänkt sådan giordt; Uthan allenast förde, att han
långt tillförende ähr i Rådhet intagen och kallat wor-
den; Så alldenstund den ordning och sätt, altid hafwer
här i Riket [illegible] observerat, att Rijkz Herrarne
effter som de i Rådet intagne wore, ähr satte worden,
oachtat deres ålder, qualitet eller annan förtienst,
Undantagandes de fyra Embeten, som gemenligen aff
äldeste Rijkz Herrarne, om de förhanden ähr, pläi-
ge beklädde warda; Så hafwer och sådan ordning och sätt,
icke lättelligen och Uthan synnerlige wichtige orsaker, kun-
nat förändrats, Mycket mindre man hafwer welat oh-
[illegible] disorder, oändelige æmulation, simultet och [illegible]
[illegible] in Senatum införa: därigenom för privat
twister skulle, thet gemeene bästa som offtast lijda måste,
Men så länge man een wiss ordnings weet, och den sedan
autoritate publica giordt observerar, Uthan någons för-
fång [illegible], Så hafwer sig ingen, den sig wil tille
[illegible], att besvära, Uthan kan effter sin qualitet, för-
ständ, skickelighet och förtienst, [illegible] icke allenast
af andre, Uthan och sine egne medbröder (: hwilka under-
stunden, där doch att sådan ordning icke skulle, [illegible]

till äfwentyrs gierna cedera skulle:) blifwa Respecte-
ret, så att den offta i mera [illegible] hållen och
achtad, som doch nederste sätet, ähn den doch öfwerste
beklädder, Effter såsom och den [illegible] Senat, och
Danmarckz Rådh kunnigt ähr. Doch ähr och wäl
ingen medh mitt [illegible], som icke gierna skulle önska
Min Broder att annat ställe, om doch allenast så skö-
ligen, och uthan een ond Consequentz skee kunde,
[illegible] den tienst min N. B. Konung M:tt och sitt
Fäderneland, een tijdh lång giordt hafwer, och ähr gö-
ra kan, Men Jagh mener, att Min B. icke skall
sine affecter så [illegible] ingen, att doch gemene bästa,
och godh politie, därföre skulle krenkias och brijtas.
Men effter min Broder wij Rijkz Embetet inträ-
der, att han doch Jo hellre, skall wäl [illegible], ähn
[illegible]. Och de Argument min B. för
sig införer, lärer Jagh disputeret, Allenast
att de Embeten min B. här till dess beklädt
hafwer, de ähr Argument nogh, till min B. tienst,
Men såsom de medh Rijkz Embeter icke kommer öfwer-
eens, altså praeiudicere de [illegible] Rijkz Herrarnes, [illegible]
lige dignitet intet; Hwilket eller Jagh icke
i den meningen skrifwer, att Jagh mins Broders
förtienst, Embeter och berömmelige förhållande,
i någon måtto skole wilja extenuere, Uthan will fast hellre,
migh om alla [illegible] beflijta, som Jagh wore min N. B.

kan lända till ähra och tienst, allenast att Min B.
wille sacken, någott grannare och angelägare, hwadh sigh öfwer=
wäga, Och icke så Importunt och otydeligt skrifwa den
sacken, som hafwer grund och fundament (: dett ähr publi=
cam authoritatem :) hafwer gått under sijdhen, ähr gå min
Broderz Dåå aff föijde annatt söllier, ähr een animorum
distractio och åtskillnatt sammanbundett, medh K. Mtz
och Rijksens skadha; Och ändoch Jagh för min person, icke
så hiertelighen wundrar, att Min Broder hafwer ändrett
migh, såsom sin förtreghen wäl, där om tillskrifwa. Men
att min Broder sådanne skriftelighen hafwer giordt,
icke allenast till S. Mt, uthan och som migh ähr förekommitt
till sielfwa Commissarierne i Wijborgh, hwilke och till
åhörande tijd, sigh min B. meeningh och upsååt, till spott
och förachtt draghandes wärde, dett ähr migh fast sielff
synt förekommet, och ähr i sådanne sack, altijdh ährlig=
re och beqwemligare, hwadh höijdhett och dignitet widh=
kommer, lämpeligen och sachtmodeligen att handla,
ähn medh annatt (: såsom de dett förstå och uttydhe
kunna :) injurier och wijh hastighett eller fervor, helst
hoos högdhe Potentater och Konunger, som sigh icke gär=
na lathe något föreskrifwa: Men migh tyckes för
dryckeligt bäst och rådeligast wara, att min B. wille
denne sack, icke så haint widh sigh taga, uthan holler sigh
i alle måtto wäll betänckia, och därföre holla, att Jagh,
wij dett Jagh kan wara min Broder till tienst,

altidh wäll hafwer min flijt ospardt, Effter såsom Jagh
oc aldrigh, annat förnummit hafwer, ähn att K. Mt:
min Broder, medh all gunst oc nådh, hafwer wärit
benägen, oc hans tienst sigh altidh lathet behagha, Alle-
nast att Min B. wille K. Mt: medh sådan otijdhigh
oc onyttigh skrifwande, eller offta importunera, all-
denstund den sakken, fast bätter oc medh mindre
oftertaal, kan sielf betrachtandes, hafwer kunnat
genom migh, eller andre min Broders wänner, blifwit
remederet oc bootat, Effter som Jagh migh oc uti
så mykitt migh står tillgiörandes, gärna ~~[illegible]~~ [illegible] lag-
gir skall. Min B. wille derom min wällmeente,
oc ehuruwäll någott till äfwentyrs, drijstigt skrif-
welse, till godhe oc i den bästa meening, effter som
dett aff migh skrifwit ähr, opptaga, Oc dett dijt för-
holla, att Jagh [illegible] gå uthur [illegible] oc godhwil-
lie, sådant giordt hafwer. Huadh de Fyratusend
Rijkzdaler widhkommer, Min Broder hafwer för-
sträckt, till sitt Regementz wärfwande, Oc min B.
begärer åhrligen Tiugu fem Skippund Koppar
i betalning före, så länge summan blifwer betalt,
dett hafwer K. Kl. Mt: min B. nådigst bewilliat,
Allenast att Min B. giör en fullmechtigh, som dett
opkräfwer, så will Jagh befordra min Broders sak
där uthinnan, att Min B. will skall i rätten tijdh blifwa
betalet, Effter som Jagh oc elliest, i all annor mätto

Jagh kan, altid giörna tiena Min Kiäre Broder, till willie och behagh. Och befaller här medh min Kiäre Broder, i Gudz dens högstes nådige beskydd, till all siälz och lijfz hälsosam wälmågo. ärligen. Aff Wäsbijgårdh den 16. Octobris Ao. 1613.

Kiäre Broder her Jacob, Efter Kong. M:t min [illegible] Nådigste herre [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] befaledt eder tiänare ifrån [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] så länge [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Privat [illegible] [illegible] på några dagar [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] min B. [illegible] att [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] min B. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] så [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Så länge att [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] min B. [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] min B. [illegible] [illegible] [illegible], så [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] att min B. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] att [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], så att [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] min B. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Vale.

[illegible] B. [illegible] M. H.

Axell Oxenstierna mp

1623 Jan 22

in bäst giör så [illegible]

de klagan flijt [illegible] Alvegn [illegible]

wore förtalt J Preussen [illegible]

äter uthi all sköl och mistliggiort [illegible]

nådigt bestelling beskyrande, och nijer [illegible]

De lyst och att hwar ick förmanande [illegible]

blefwet förändrat, sedan så hender bl[illegible]

giöres sökiande, för hwem nijkhet annat [illegible]

ick annat nödigt för att begrijpa; De nästa

Jag lefwer all säker hwarn J sitt wärde, och sinder

ingen, Skiälet nu är jag de till söija, att all

den Jag talar med, hwad heller de äre sielfwe

kronans heller utwärtes, eller och inrikes, de

söije de all med en mund att J dessa tider,

hwar J synnerhet äre den gagnet försumpat tillf.

Jag skall till befordra och wärdt och ofattbarheten

publicum, och ick döma nijtt för de Jag förer

bästa Jarltens tale, Men så wärdt Jag att de

utsprädt blifwit sant, Crijgsfolket till bedragen

hjälderna. Mål will Jag önska att min

K. intz intressenter sedan därtill, eller hwad twil

dragne sig därtil, Ty så mijcket Jag sägt skulle

de nyttigaste lijka och hwem intressenternes äro

minst förtrett och fara. Mig hinder ick lijt

lätt att de öfwrige herran om deras tänkeleg

att hwem ick de sielf begynte medeles beslagen

[illegible] ifrån dett [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] kommen är. Derföre
haffuer [illegible] åhrs [illegible] 1200 daler hijt till
[illegible] leffwererat på [illegible] 5000 dal. [illegible]
[illegible] och [illegible] fördenskull ähr, [illegible] äre
heller [illegible] åhrs [illegible] på [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ligger [illegible]
och [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] ähr, och [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
andre, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Dett [illegible] [illegible] [illegible] att
[illegible] [illegible] [illegible] hijt komma, och [illegible]
på allt [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] och hijt [illegible], [illegible] mig att min B. [illegible]
[illegible] illa, om han [illegible] till [illegible]
[illegible], på dett han [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] och [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], och
så [illegible] sig [illegible] [illegible] [illegible] till sin [illegible]
[illegible] och [illegible]. [illegible] dig till [illegible] [illegible] [illegible]
att dig [illegible] [illegible] [illegible] att [illegible] [illegible] [illegible]
sig [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], och dig [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], heller [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
dig min B. [illegible] [illegible] att, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] på [illegible] 4 [illegible] Compagnierne

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
att [illegible] den Obersten [illegible] till [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] dig [illegible] [illegible]
att han [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Obersten [illegible] [illegible]. [illegible]
mig [illegible] [illegible] [illegible], att en [illegible] [illegible]
så [illegible] [illegible] sig [illegible] en [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] han [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] om [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
om [illegible] [illegible] om [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]; dig [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]; Då att [illegible] [illegible] mig [illegible], [illegible]
dig [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mig att [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dig [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Derföre [illegible] [illegible] [illegible] min B. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dig [illegible] på [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible], att han sig [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] min B. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], och [illegible] [illegible] att han [illegible] [illegible]
om; och [illegible] dig [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
att [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ähr, [illegible], [illegible]
[illegible] dig [illegible] alle 4 Compagnierne [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], på dett [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] tilforladende [illegible]

[illegible] och hiertelig helsendt tilforn.

Jeg sender herhos eder B. de [illegible] under
[illegible] de [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Resolution [illegible], [illegible] eder B. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] forandring [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible];
[illegible] skall [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], at [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
for [illegible] skulle, [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
skulle; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] at [illegible], at [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] at [illegible] eder B.
[illegible] at [illegible] [illegible] 2 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] skall [illegible] [illegible] eder [illegible].
Jeg beder [illegible] at [illegible] [illegible] eder k. B.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Och [illegible] [illegible] [illegible] eder
B. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible].

M. k. B. [illegible] [illegible] [illegible] B.

Axell
[illegible]

Dat. [illegible]
den 22 Jan: Ao 1623.

1623.

Migh den heer Dominar och Jost wedderfaaren är
godhe tractation migh sidst opå Kolka beuijstes, dem …
occasion och lägenhet tillbörligen wille igenkomma …
recompensera. Wälborne Herre Brodher &
Broder och besynnerlige godhe wän, Migh är tillhanda…
kommit Broders skrifwelsse Jempte ett breff till H…
nådigste Konungh och Herre, Medh hwilkett iagh …
wille afferdha till Swerige, Och twifla intz att min K…
skrifwelsse af K: M:tt ju förste warder swaradt. …
Hit till Narfwen kom hafwer Jagh för migh funnet …
Ernest Kruntz; Och effter häropå foerlkds ingen annan …
min K: B. … hijt Brender ankommen är, hwaraf the skulle
Underhaldh bekomma, hafwer Kruntzen dädan foerlkds marchera här
ifrån och åth Finlandh, hwilket allenast war Kompanit uthi
Laporie Lähn. Då hafwer Jagh straxt dädan reuocere dem tillbaka
igen, och sålunda förordnadt att alle, för Compagnien här uthi
Garnison skulle bekomma, Och effter den förordningh som här opå
garnisonen giordt är, intet tillräcker att underhålla alle foolket
nu, hafwer jagh dädan ett Compagnie af the som här uthi någon
åhr warit hafwer draga hem till Finland; the andre att blifwa
här och underhållne af förordningen, och dedh förrådh som kan warda
af förgången åhr öfwere beholles. Dedikassa Kyrkesen hafwer
Jagh dädan läggia i Barkleewärkett, och giordt förordningh af
landet opå Höö, hafra och halm till deras hästars Uppehälle, så att
the in till July Månadh kunne försörgde blifwa. Detta hafwer
Jagh så kårteligen min K. B. wetta förståndige. Hwadh nu widare
wedkommer, höres här intz Nyhan att i Ryßlandt skulle någon
fahra wara på färde, sedhan … nu Stillestånds Seent nu
Sådanken; Och ähr dedh feigner ordh, dem man icke myckett kan
achta; Nyhan tyden warder … medhgifwandt.

bl

… 22 Okt …

Ewer [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

Kong: May:ts Wår och Sweriges Rijkes Troo Man Rådh och
General Fäldtherre, Gubernator uthi Riga och öffuer
dess underliggiande land och orther, Edle och Välborne Herr
Jacob de la Gardie Greffue till Läckö, Frijherre till
Ekholmen, Herre till Kolka, Rüda och Runsa, Riddare,
min kiäre Broder och besynnerlige godhe vän.
vänligen.

Lantzgrafvens breff 1623
N. 5

1623

Oxenstierna, C.

5. VI 1620

Min wälwillig broderlig och wenlig helsen sampt medh hwad mehre gott iagh förmåhr med gudh Allzmechtig tilförende. Walborne herre Kähre broder och synnerlige gode wen Grefwe Jacob De la Gardie Näst all lyckSam wälmågo önskande kan iagh M. K. Broder härmedh wenligen icke förhålla, att efter det brafwe ehrlig Manhafftig Tårkill Amundsson hafwer eth tydh warit udi Olegenheet, såsom Min K. B: det wäll sielf wett om den saken bätter än iagh M: K. Broder om skrifwe kan, Och emedhan förb: Tårkill hafwer lust at lathe bruka sigh så nu som tilförende i detta Embete han betientt hafwer, eller och udi Annat Embete han kan till tienlig wara, fördenskuldh af migh begeret om denne min Recommendation och förskrifft till M. K. B. Och begerer härmed broderligen och wenligen, at M: K. B. wele göra wäll och förhielpa honom till någon Legenheet, eller och meddela honom eth förskrifft till H: K. M:tz: at han motte komma i tiensten igen och blifwa brukat, förseer migh till M: K. B. at han lather sigh honom i alle motto till thet bäste wara befalat, och thenne min Recommendatio skrift til godhe åthnöthe; Therwid motte iagh kan wara M. K. B. till willie och tienst gör iagh thet af hiertat gierna, Befalandes M: K. B: härmed och altidh udi Gudz nådige beskydd med sampt sin ehrlige Kähre hustru och wänner till långwarige lyksalighet broder wenlig

Datum Helsingefors den 5 Junij åhr 1620.

M. T. O. T. B.

Carll [illegible]

[illegible] tienare [illegible]

Kongl: Maij:tz till Sweriges etc. wår nådigste Konungz och Herres
Sweriges Rijkes Rådh Generall Feltherre och tillförordnadt
Gubernator vthi Fürstendömet Estlandh, Dem Walborne
Grefwe Jacob De la Gardie Grefwe till Läckö Frijherre till
Eckholm Herre till Kålsta och Runströ Riddare Min K. B. och
besynnerlige gode wen deser breff kärligen tillhanda och
wenligen

Oxenstjerna, C
12 Oct. 1620

Min Wälwillige och broderlige helssen sampt
hwad mehre broderligit kärt och gått Jag förmår, nu
och Gudh Allzmechtig altidh tilförende. Wälborne
[illegible] broder och besynnerlige gode Wän, Näst
all wälfärdh lyckönskan, en broderlig tacke
sägh[illegible], för månge beviste Wälgerninger, det Jagh
gerna med all broderlig benägenheet förskylla
will. Och kan min K: B: här med broderligen
icke förhålla, det iag skreff min K: B: den 10 Octob:
till om Erich Bojes grofwe beklagelige bedrifter
icke allenast med sin hustrus Barn [illegible] Boje, utan
och nu sidan hafwer han sampt Lasse med [illegible]
[illegible] H: Anna Flemming begär, hwilket H: Wälb [illegible]
nu hel [illegible] samma befinnes, ty han hafwer
tagit sig sielff wägh, och med alle sin Löösöre [illegible]
fort till honom, Och som rögt går här, skole the
achte sig wijdare till [illegible]. Hwarföre är till min
K: B: min broderlige begeran, min K: B: wille
där lata anteckna och förhöra dem till wijdare besked
ifrån H: K: M: der om min käre broor wille och
H: K: M: tillskrifwa, eller och sände dem strax H:
öfwer till Abo, då wille Jag H: K: M: der om
wetta lathe, [illegible] hafwer iag wed hastigheet icke
kunnat underlata min K: Broor att [illegible].
Min K: B: sampt [illegible] K: hustru, lijka
[illegible] och Kär [illegible] hår med Gudh
Allzmechtig till all wälfärd broderligen be-
falandes. Datum af Helsingfors den 12.
Octobris Anno 1620

M. K. B. T. O. T. B.

Carll [illegible]
[illegible]

Kong: M:tt till Swerige, Min k: N: herres och Konungs Hög-
betrodde Man, Swerigis Rijkes Rådh, General Feldt-
herre, och Gubernator öfwer Förstendömet Estland
Den Edle Wälborne Her Jacob DelaGardie, Grefwe
till Läckö, Frijherre till Eckholmen, herre till Kalka
och Runsö, Riddere, min K: B: och besynnerlige gode
wän ock Broder wänligen tilhanda.

In dess H. Graffen abwesen dem H. Statt-
halter Herrn von Bremen zu brechen.

1621 Jan 8
Oxenstierna, Carl

Min broderlighe wälwillighe helssen, sampt mera gått som iagh förmå, medh Gudh alzmechtighs nåd och altydh tilförenne. Wälborne Grefwe her Jacob de la Gardie broder och tilförtroende gode wän, nest all ehrlighs wälmågens önskan, tackar iagh min käre broder för all godh benägenheet och myket gått, hwilket iagh gerna will förskylla. Iagh kan ock min käre broder här medh broderligen icke förhålla, min käre broders kärlighe Amiralens, och [illegible] [illegible] [illegible], ähre migh tilhändha komne, begärandes at borgerskapet här i Stadhen måtte tilhållas, at uthlägga deras restrerande Tull, Och där hoos gifwandes till känna, at min käre broder will begifwa sigh öfwer till Nylandh at hålla tingh; Så kan iagh där på till broderlighit swar min käre bror här medh wänligen icke förhålla [illegible], at iagh sielff [illegible] hafwer talat till borgerskapet och Rådhstufwen, om för:de deras Tull, at the then [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] the och [illegible] all [illegible] hafwa [illegible] at uthlägga och Tull: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tilställa, och till [illegible] [illegible]. [illegible] min käre broder [illegible] till Nylandh [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] iagh myket gerna, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] myket [illegible] [illegible] [illegible] min käre broder, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hafwer, at [illegible] till [illegible] [illegible]

min käre broder, kan tijdeligen ankomma, Lijkwäll
will iagh [illegible] så länge och lage, at iagh till min
käre broder på een dagh eller twå komma kan.
Och begärer förthenskuldh broderligen, at min
käre broder wille migh medh ett ordh eller twå om
sin ankompst förständige, så snart min käre bror
äre åter kommen. Befallandes min k: b: med
sampt hans elskelige käre hustru och barn, Gudh
alzmechtigh till all wälmågo, broderligen och
kärligen. Datum Åbo [illegible] 8 January
Åhr 1621.

M. O. G. T. C. F. B.

Welborne Herr Jacob, käre broder, iagh haar
min k. b. broderligen oförmäler läther thz iag
för twå dagar sedan breffwen beskickat H. K. M:t [illegible] well [illegible]
min Allernådigste Konung, af hwem sampt sin
Instruction och fullmacht om sådan uthskrifning
here i Landet, af hwilken iag sender min k. b. een
Copiam, och sampt, men the förmärcke i de så [illegible]
then uthskrifft för många berörningar [illegible]
[illegible], doch skall then min k. b. med thz förste tilskrifft [illegible] migh sielff [illegible]
[illegible]. Så äre och [illegible] [illegible] [illegible] fullmacht förmäler, att Capi-
tenerne sampt theres beffell [illegible] [illegible] [illegible] thera [illegible]
[illegible] folck [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] uthskrifningen [illegible]. [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] folck i [illegible] och [illegible] [illegible]
och iag [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], thz uthskrifningen att [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] och broderligen begärer min k. b. wille [illegible] [illegible] för-
[illegible], så [illegible] min k. b. [illegible] migh [illegible] [illegible], [illegible] ick, så [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] i min k. b. [illegible] [illegible]. Vale.
Nobiliss. frater, et dilectam consortem, sobolem, caeterosque amicos, meo
consortisque meae nomine peramanter salutato, [illegible] [illegible] Vale.

Kongl. Maj:t till Swerige och Swerigis Rijkes troo Man, Rådh, General FälthErre, så och Gubernator uthöfwer Furstendömet Estlandh, och Stadtholdare på Rewel, Ädle och Wälborne her Jacob de la Gardie, Greffwe till Läckö, Friherre till Ekholmen, Herre till Kolka, Rynge och Runsa, Riddare, min kåre broder och tillförtrodde besynnerlige gode wänn, Ehrligen och Wänligen

1621 åhrs Breff.

Oxenstjerna Carl
13.V 1621

Min broderlige wenlige och welwillige helssan medh
Gudh nu och kärtt och gott jagh förmå förhändt medh Gudh
Allmechtigh altijdh tillförende, welbornne Ehrenfest Jakob min käre
broder och besynnerlige gode wänn jagh kan min käre broder
her medh broderligen icke förhålla, att jagh intedh kommer
till rätta medh Kullerna på Nyår Kunsterna, effter jagh
icke weet Namnen på them som hafwa legt eller icke legt för
sigh begärer för den skuldh att min käre broder wille sända
migh een wiss afskrift på Kullerna på dett jagh må i tijdh
göra Kullerna färdige och dem till H: K: Mtt: öfwersända.
Thi lickwäll befruchtar Claus Munck sigh att han icke
kan på Kullerna så snart färdige, och min käre broder them
tillsända, thom han gierna wille för them omsek att the
Ermbl. Kunstener hafwa annor Namn i Ermbl. Kullan, och
annat Namn hafwa the gifwit sigh dem nyie, och bekenner jagh
hafwer, så att somblige hafwa trij hande åttskillige Namn
Ther före begärer jagh att min käre broder wille honom
icke förtänckia att han dem icke så hastigt öfwersender, Och
will her medh nu och altijdh hafwa min käre broder medh
alt thet honom kiärt ähr, Gudh Allmechtigh broderligen och
wenligen befallett aff [illegible] denn 13 Maij åhr 1621

D. T. O. T. B. O. W.

Carll Erichsson
[illegible]

Carl Carlsson Gyllenhielm

Konungh: Matz: till Swerigies, Minn aller: N: Konung och Herres
Högh betrodde Man Swerigiis Rijkes Rådh, och General
Fältherre, [illegible] och Gubernator vthöffwer Fürstendömet
Estlandh, och Lagman vthi Söder Finnlagh Sagn, Den Edle
och W:ne Herre, Herr Jacob Delagardie Greffwe till Läckö, Frij
Herre till Eckholmen, Herre till Kalka Rydhö, och Runsa, Reddam,
Minn Kiäre Broder och hÿmmelige gode wän dette Breffwet
Ligum

Tillhanda

Oxenstjerna, Carl

N:o 23.

853 5 f.

11 Apr. 1622

Min broderlige wälwillige helssning, sampt mycket gott som iagh förmår, medh Gudz Alzmechtigs tilönskande. Wälborne Grefwe her Jacob De Lagardie min käre broder och synnerlige gode wän, näst all wälmågendes tilönskan och tacksäyelse för allt bewijst gott, huilket iagh gerna will förskylla. Kan iagh min käre broder icke oförmält låta, att Abraham [illegible] haffwer den 7. Aprilis nestförleden, af [illegible] och [illegible] medh [illegible] i [illegible] Hindrich Nymandt, så och en Captein [illegible], som nu är i Lijflandh. Therföre iagh haffwer här i [illegible] flera [illegible], thet nu inthet kunnat bekommet, Men iagh haffwer förnummet, att han haffwer gifwitt sigh till flychten, Men hwart uth, kan iagh inthet weta. Begärer förthenskuldh broderligen, att min K. B: wille låta förfara, om han kunne sigh öfwer till Lijfland, som sannoligit wara, och låta honom taga widh hufwudet och ställa fängsligh sitt tillbaka, till [illegible] hwar han igen [illegible] kan honom här lagligen tiltala. Thet [illegible] iagh min K. B: [illegible] och rättwijst är, [illegible] hos min käre broder altijdh willa förtiena. Befallandes min K. B: medh sampt min K. broders käre [illegible] Gudz Alzmechtigs till all godh wälmågo broderligen. Datum Åbo Slott den 11 Aprilis Anno 1622.

M. K. B. T. och T. B.

Carll Hinrichsson

Oxenstiern

Kongl: Mtz till Sverige min nådigste herres, och Sveriges Rijkes
troo man, Rijkz Marsk och General Fältherre, samt
Gubernator öfwer Fürstendömet Estlands, Edle och Wälb:
borne herr herr de La Gardie, Greffwe till Läckö, Frijherre
till Ekholmen, herre till Kolck, Rydz och Runsa, Riddare,
min käre broder och hiertelige gode wän, Broderwänlig:

Oxenst. G.
Dec 1612

Wälborne her Jacob de la Gardie, käre broder och synnerligh gode wän,
Näst flitigh och myken wälfärdz önskan, Och en broderweneligh tack
sägelse, för alt gådt, thz iagh gerne medh all tacksamheet förskylle will.
Läther iagh min käre broder wenligen förnimme, migh hafwe bekommit
min käre broders skrifwelse, Derudhinnan min käre broder, iblandt alt
annat förmäler om sin Gårdh Rasick, att iagh wele wete, min käre
broders bästa, Då ar min käre broder opå samma hof och godh, icke måtte
skee något förnär, förhåppes och försee migh, min käre broder, wele
deropå inthet twifla, att Jagh, Ju altydh gerne, will göre min högste
och störste flyt der om, Och när den tyden kommer, att Adam Schrapfer.
om nästkommande Fyndermässe, skall afstå medh Gårdh och godh, Då
will iagh siälf, så frampt migh gifz tilfälle, draga till Gården, Och
then opå min käre broders wägner annamme, Män hwar iagh icke, för
förefallende lägenheetes skuldh, kan kome thyt, Thå will iagh förordne
andra gode Män, som thyt drage skole, och Gården annamme, Såsom och
lathe Inwentere. hwadh der blifwer, Här om min käre broder, aldeles
inthet twifwelsmåhl hafwe will, att Jagh sålunda, Ju will lathe
beställat, att min käre broder inthet skall skee förnär. Jagh hafwer
och förnummit, att Gården icke skall wara förwärrat, Uthan
någerlundes förbättrat, Eendan der ähr opbygdt en Qwarn, sedhan
Schrapfer det bekommit hafwer, Då skall och allenast Gårdhsens åker
nu alle wara uthi bruck, Och uthi ett gärde inhägnadt, Då att det
fast mere, nu ähr uthsådt, än den tydh Schrapfer der inträdde,
Jagh hafwer och, opå min käre broders wägner, och sennaste skrifwelse, höge
ligen och skarpt nogh, förhållidt Schrafer, hwarföre han samme hoff,
länger hafhe begärdt, aldenstundh han det afstå skulle, Deropå
hafwer han förbannadt sigh, sådant icke hafwe giordt, uthi någen annen
acht och meningh, Uthan han icke wiste någen uthwägh för sin Boskap
som han der opå gården hafhe, der till medh bordt honom, efter
denne Löfflige Landz Rätt, fodwäme och bruck wpfodre hela höö
som han der sielf hafwer bergha lathe, Såsom och allenast med många
andra ordh sigh entskyllat, såsom min käre broder wäll sielf
kan besinna, Och der hoos bedit migh, att iagh honom ihugkomme [illegible]
[illegible] hoos min käre broder, för honom medh [illegible], Nummera
[illegible] han hafwer begärat. förklaringh medh gårdhens [illegible]

ill kyndermesse tydh. Jogh tyckes migh vpå alle hans handlinger, att han gerne hadhe sett, th han för länge sedhan, medh ähran hade warett gården quitt, Befalendes her medh min käre brodh: sampt alt th, min käre broder wäll will, Gudh Alzmechtigh till all lyckssam wälfardh ewinligen, Datum Räfflb den Decembris Anno 1612

D. A. W.

L. of B. W. v. J. R.

Gabriell Oxenstiern

Bengtsson

Schulle hun på dedh flitigste helsa migh min k. B. och dåchett,

Wälbörne h. k. B. migh, sampt min k. Hustru
tacke min k. B. på dedh flitigste och ödmiukeste för all
B. gudh benägenhet som migh altijdh aff min k. B. Hustru
förnummedt, J Synderhet tacker badhe hon och migh min
k. B. på dedh flitigste och k.t för de så rätt schön
många, och tacker Gabriell gudh belöner min k. B.
för dem och all annan Broderlijgh benägenhet gudh
giffwe att wij [illegible] mötte [illegible] sådant [illegible] min
[illegible] och förtiäna [illegible] att
[illegible]

[illegible]

till hungh hun min k. B. ähre tiänt ut [illegible] broder
migh min k. B. inder migh dedh närse lyckse, så schall migh
[illegible] flijt holla [illegible] min k. B. dedh att
förschaffa, såsom och ällest i all annan måtte [illegible]
min k. B. för een trogen och rättrådigh Broder och
Wän, migh så gudh hielpe, en la grace du quell ie
vous commende, en lui suppliant de vous conserver
et me faire naistre le subiect pour me prover tousiours
ainsi quell ie suis, et de tout mon coeur ieux estre,

+ et sauuegarde

Vostre tresaffectioné frere et serviteur

G. Oxenst:

Kongl: Maytz: till Swerige, Min allernådigste Konungz och Herres trooMan, och förordnadt Generall Fälthärre vthi Rysslandh, Then Edle och wälborne Herr Jacob de la Gardie. Frijhärre till Eckholmen, Herre till Kolcka och Runsöö, Min broder och synner-lige godhe wän, dette wänligen.

Oxenst. G
9. I 1614

Wälborne Herre Käre Broder och synnerligh gode wän, Her Jacob
delaGardie. Näst all wälfärdz lyckönskan, och en Broderligh tacksäy=
elsse, för alt gått, Thet iagh gerne förskylle will, Låther iagh
min käre Broder, här medh wänligen förnimme, migh hafwer bekom=
mit, min Käre Broders skrifwelsse, derudinnan min Käre Broder
förmäler, om Etthundrat tunnor Spannemåll, som min Käre Broder
hafwer låfwat, att förstrecke till Narffwes befästningh, som ifrån
Kässle, skole thijt sändes, Fördenskuldh begärer min Käre Broder
af migh, att iagh den förfrämningh wille göre, att samma Spannemåll
måtte komme thijt, Då will iagh der om, göre min högste flijt, bådhe
hoos Adelen, dåsom och allrest hoos de, som pant och förläningar
haffwe, och Cronones behåldne bönder, hwilke ganska få äre, och än
så ringe, att man endeles blijr, deres mantall i sämman att sätta,
Icke deste minder, wille min Käre Broder, inthet twiffle, att på min
willie och flijt ingelundes feele skall, Då att förbe:te Spannemåll, Thessli=
kest Kiött och Lunterne, in skole medh det förste fordrat bliffwer,
Jagh giffwer min Käre Broder och wänligen tilkänne, att nu ähr be=
williget, och beramet, ett Stillestånd, emellan Swerige och Pålandh,
in till Philippi Jacobi nästkommendes i detta åhret, till ~~dess~~ at främ=
mande Potentaters dåndebudh, widhare underhandlingh, som ähr
Konungen af Stoor Britanien, Franckrijk, Då och någre af Chur=
fursterne, och de förenede Generals Staterne, Och skall på bägge
sijdher, i midler tijdh, som förbe:te ähr, intz fiendtligh bliffwer företagenn
Uthan hwar och en, säker och frij draga af och ahn, till landh och
wandle, Här hört och, att Rysserne haffwe slät Swalörijski
igen, och ähr migh berättet, att uthi Riga skall wara sände
till Trettije eller fyrtije Personer, som der haffwa gått och
tigt brödh, hwilke haffwa warett medh uthi Swalörijski, Män
det ähr wist, att alle de befästningar, som Pålackerne haffwer haft
inne, på den andra sijdhen, om Swalörijski, them haffwer Rysserne
igen intaget, och skall Rotkowitz nu ligge på gränßen medh
6000 Man, der om krijgh: widh Urßa, huru nu alt här om i

Varingh wara kan, sådant worder tijhen medgiffwandes. och haffuer iagh min kära Broder, detta altså wänligen och Broderligen icke welat oförmält lathz, Thylikest ähr migh wisse varingh berättat att de Confiderator vthi Pålandh, ärr ännu obetalte, och skole een part aff dem, wara opryckte ui vthi de Murkret godh, som haffer practicerat medh den framlidne Demiter, der af man lätteligen aftage kan, att vthi Pålandh ännu stor oenigheet, och tumult förhän den ähr, Jagh betackar min kära Broder, wänligen för de meddelte tijdender, som der hörs i Rysslandh, När migh något wist förfaller, der macht opå ligger, will iagh gärne sådant, min brod igen meddela, Befalandes här medh, min kära Broder, sampt alt thet min kära broder kärkommet ähr, och wäll will. Gudh Alzmechtigh till all lycksam wälfärdh, broderligen och wänligen.

Datum [illegible] Klöster den 9. Januarij 1614.

J. F. W. C. G. K.

Gabriel Oxenstiern, Frijherre Till Mörby och Lindholm [illegible]

Wälbårne K. B. [illegible] K. Syster, Läther och [illegible] dädh [illegible] hälsa [illegible] K. B. [illegible] sin flitige lyckönskan, så och [illegible] ett lyckeligt [illegible] och [illegible] åhr [illegible] begynnandes, och sänder [illegible] K. B. [illegible] [illegible] hälla [illegible] [illegible], och broder [illegible] [illegible] K. B. [illegible] [illegible], att dän [illegible] ähr, och [illegible] sigh gärne [illegible] gångh, medh Mayätt bättre att [illegible] bättre, [illegible] [illegible] [illegible] skyldige, all broderligh [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Rysslandh [illegible] [illegible], [illegible] K. B. [illegible] dädh [illegible] [illegible] [illegible] sigh, [illegible] Broder [illegible] [illegible] [illegible] K. [illegible] till [illegible] wara befalldt [illegible] [illegible] K. B. [illegible] [illegible] gärna [illegible], [illegible] [illegible] all [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] och möyeligitt kan wara.

Adieu mon frere Herr [illegible] nous meritera en sa sauvegarde tousiours, et [illegible]

Mon loyall [illegible]

[illegible] [illegible]

Kongl: Maij:tz till Swerige Min allernådigste Konungs och herres
Högbetrodde Man, förordnadt General-Fälthärre vthi Rysslandh,
och Gubernator i Nougårdh, Den Edle och Wälborne Herr
Jacob de la Gardie, Frijhärre till Eckholmen, Herre till Kolcka,
och Runsiö, Min broder, och tilförlåteligh synnerligh gode wän,
Dess broderwänligh